ABONNEMENTS

Indochine		Union postale	
Un an.....	8$00	Un an.....	10$00
Six mois...	5 00	Six mois...	6 00

Annonces Légales
0$50 la ligne de 6 points sur justification de 9 cicéros quelle que soit la page.

Annonces Commerciales
On traite à forfait

Đông-Pháp Thời-Báo

NĂM THỨ HAI SỐ 191
Ngày thứ sáu
12 Septembre 1924

Chủ-bút: LE-SUM

Tổng-lý kiêm Chủ-Bút
NGUYỄN-KIM-ĐÍNH

Le Courrier Indochinois
東法時報

MỖI TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BÁO QUÁN
71, đường Mac-Mahon, 71
SAIGON

Dây thép nói (Téléphone)
Số 324.

GIÁ BÁN

Đông-Pháp		Ngoại-Quốc	
Một năm....	8$00	Một năm...	10$00
Nửa năm...	5 00	Sáu tháng..	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thư để gởi cho
M. NGUYỄN-KIM-ĐÍNH

2778

Bao báo về việc buôn bán hay là việc gì xin thương nghị trước

GIA-ĐÌNH TIỂU-THUYẾT

TÌNH MỘNG

(Tiếp theo)

— Tôi có được thơ từ chi của thầy đâu, còn tôi đi chợ gặp thầy hồi nào?

Kỷ-Tâm ngồi thở ra không thèm trả lời. Cô sáu Nhiều cũng ngồi lặn thinh một hồi rồi nói rằng: « Tôi nghe lời cha mẹ tôi ưng chỗ nầy, mấy năm nay tôi buồn quá. Bên chồng tôi thiệt là giàu, ngặt chồng tôi nó kỳ lắm, không lo làm lăng làm tồng với người ta, cứ theo mèo đăng chó điếm, xài tiền phá của hoài, nói không được. »

Cô sáu Nhiều liếc thấy Kỷ-Tâm cứ đọc nhựt-trình, không thèm nghe, thì cô mắc cỡ nên không nói nữa. Chừng xe lên tới Phú-Lâm cô mới hỏi rằng:

— Thầy đi Saigon có việc chi hay là đi chơi?

— Tôi đi Chợlớn bán lúa.

— Rồi thầy ra Saigon hay không?

— Có lẽ khi cũng ra.

— Thầy ra Saigon ở nhà hàng hay là ở đâu?

— Chưa biết chắc.

— Lần nào tôi đi Saigon tôi cũng ở nhà hàng Nam-Việt. Chuyến nầy lên tôi cũng ở đó nữa. Ở chỗ nào quen thì có dễ một chút, chớ đi một mình mà ở chỗ lạ tôi sợ quá.

Xe tới Chợ-lớn vừa ngừng, thì Kỷ-Tâm dứng dậy đờ nón chào cô nọ rồi xuống xe đi tuốt. Cô dòm theo thì thấy anh ta ra khỏi nhà giấy rồi lên xe kéo mà đi, không thèm ngó lại.

Kỷ-Tâm biểu xa-phu chạy ra Bình-Tây, ngồi trên xe nhớ đến cô sáu Nhiều thì chán ngán tình đời, chẳng hiểu người lòng dạ thế nào mà trước bạc tình sau chẳng biết hổ ngươi; nếu rủi gặp nhau thì phải trốn lánh mới phải, mà vì dầu không trốn lánh được thì cũng phải làm lơ giả bộ không biết, chớ có đâu lại bươi việc cũ ra mà nói. Bụng người đời khó lường thay! Việc xấu hổ mà họ lấy làm vinh diệu, lẽ gian tà mà họ công nhận thẳng ngay. Đã phụ người rồi, mà gặp người lại còn trách người; đã có chồng rồi, mà gặp người mình phụ trước, lại đem chỗ xấu của chồng ra mà nói, rồi lại chỉ chỗ mình trú ngụ cho trai biết nữa, coi có gớm-ghê hay không?

Kỷ-Tâm nhớ các đều ấy, vùng cười ra tiếng làm cho xa-phu không hiểu việc chi nên ngoái đầu lại mà ngó. Kỷ-Tâm nói thầm trong trí rằng: « Nhơn tình ấm lạnh, thế thái bạc đen, không biết sao mà nói cho hết được. Ôi thôi! mình cũng ráng chống mắt coi đời chơi, thử coi thiên-hạ họ quấy phải thế nào, rồi trở về giả mình ghi chép làm một quyển « *Thế-tục thiệt biên* » dặng trẻ em lúc buồn chúng nó xem chơi cho tiêu khiển. »

* *

Ở đời người quấy hay muốn làm mặt phải, ấy là thường tình, nghĩ chẳng lạ chi. Có một đều nầy rất kỳ, là nhiều người coi ân nghĩa nhẹ như lông, khi có việc cần dùng thì khẩn cầu lòn cúi, đến chừng xong việc rồi thì đã chẳng hay niệm nghĩa cảm ân, mà lại còn lấy nghĩa làm thù, lấy ân làm oán.

Trường-Xuân đương lúc bối-rối, sợ việc quấy của mình lậu ra thiên-hạ chê cười, rồi vợ rầy-rà đường công danh hỏng hết, thì chịu lòn Kỷ-Tâm, đến đổi Kỷ-Tâm nói nhiều lời rất nhục-nhã mà anh ta cũng làm lơ như người ngu không hiểu chi hết. Đến chừng anh ta được làm Tổng rồi, và nghĩ phận Yến-Tuyết cũng đã yên ổn, thì anh ta lần lần muốn quên ơn tế độ của Kỷ-Tâm. Từ ngày Yến-Tuyết làm bồn cho đến sau, cái lòng bội nghĩa của Trường-Xuân lại càng phát hiện ra tỏ rõ hơn nữa. Anh ta nhớ từ lúc đặt tên con cho đến lúc mướn vú, Yến-Tuyết cứ làm theo ý của Kỷ-Tâm hoài thì trong lòng sanh nghi, mà nhứt là tại Yến-Tuyết trốn lánh không chịu cho anh ta thấy mặt nên anh ta lại càng nghi nhiều hơn nữa. Mỗi lần qua Tân-an gặp mặt Kỷ-Tâm thì anh ta không vui, kiếm chuyện gây với Kỷ-Tâm hoài, ý muốn cấm không cho Kỷ-Tâm đến nhà bà Phủ nữa, song không biết lấy cớ chi mà cấm được. Anh ta mới tính kiếm cớ đuổi Kỷ-Tâm, mà nếu đuổi không được thì làm cho Kỷ-Tâm phải mang hại.

Kỷ-Tâm tuy nhỏ tuổi, song mùi đời nếm đủ, từng quen thú sang giàu, từng vùi thân gió bụi, đã thấy nhơn-tình ấm lạnh, đã biết thế-tục ngọt cay, có lẽ nào gần Trường-Xuân mà không hiểu ý anh ta, để đến nỗi bị anh ta thù oán. Nhưng vì bụng Kỷ-Tâm không phải là bụng một người tầm-thường. Anh ta vẫn biết chịu tiếng làm chồng Yến-Tuyết là cứu giùm chút danh giá cho người chớ không ích chi cho mình, còn đứng làm tổng-lý tiệm lúa thì cũng làm giàu thêm cho họ, chớ mình không có lợi chi, song anh ta cố lý làm hoài, ấy là vì anh ta muốn thử coi thiên-hạ cư xử với mình ra thế nào cho biết.

Con của Yến-Tuyết là Kỷ-Phủng đã được 6 tháng rồi. Ngày nọ Trường-Xuân qua thăm bà Phủ cứ nài nỉ Yến-Tuyết phải bồng thằng nhỏ ra ngoài cho mình xem. Yến-Tuyết không chịu ra, mà cũng không cho bồng Kỷ-Phủng ra. Trường-Xuân giận quá dằn không được nên nói rằng: « À, nếu muốn như vậy thì để tôi làm cho mà coi. » Nói rồi liền đứng dậy bỏ đi ra chợ Tân-an. Trường-Xuân đi thẳng lại tiệm lúa không thấy Kỷ-Tâm, hỏi bạn thì chúng nó nói Kỷ-Tâm đi dưới Tầm-Vu mua lúa. Trường-Xuân lụt sổ sách hết ra mà xem, dò từ số, cọng từ hàng, xét từ tờ, xem từ hồi 11 giờ cho đến 2 giờ chiều mới rồi. Trường-Xuân vừa muốn ra về, bỗng thấy Kỷ-Tâm đi Tầm-Vu về, xe đương ngừng ngoài cửa.

(Sau sẽ tiếp theo).

HƯỚNG TRUYỀN

Bay vòng Thế giới

Ba cái phi-thuyền của Huê-kỳ bay vòng Thế giới ở Picton đã bay qua Boston hôm ngày 5 Septembre hồi 10 giờ một khắc.

Cái phi-thuyền của quan hai Wade bị hư máy nên phải đáp xuống. Còn phi-thuyền « New-Rhans » cũng bị hư chút đỉnh nên đáp xuống sửa lại rồi liền bay theo, có cái phi-thuyền « Boston » bộ tùng.

Mấy phi-thuyền ấy đã về đến New-York các phi công đều được Chánh-phủ và nhơn dân hoan-nghênh trọng thể.

Lễ lạc-thành bia Kỷ-niệm

Hội của những người Langsa ở cõi Đông-Pháp có cùng một cái bia kỷ-niệm quan cựu Toàn-quyền Maurice Long. Bia ấy sẽ dựng tại đất-thánh Chabrillan, và đến ngày 28 Septembre tới đây sẽ làm lễ lạc-thành, có ông Daladier là Tổng-ộc-địa bộ Thượng-Thơ chứng kiến.

Sứ thần Nhựt viếng Đông-Pháp

Theo điện-tín Reuter ở bên Nhựt ngày 22 Août, thì Tử-tước *Goto*, nguyên là Thượng-Thơ bộ Nội-vụ sẽ phụng mạng Chánh-phủ Nhựt đi sứ sang Đông-Pháp để đáp lễ quan Toàn-quyền Merlin đã sang Nhựt lúc trước.

Sanh-nghề tử nghiệp

Quan hai phi-công Ax Pearson, có dựng tên trong số dự cuộc bay dua của Vạn-quốc trong bối tháng Octobre tới đây, song rủi khi tập luyện bị máy móc trắc trở sao đó làm cho phi-thuyền rớt xuống đất, rất tiền máy thì nát ngấu, còn phi công Ax Pearson thì chết tốt.

Sự đình-công ở Hawaï

M. J. Manahan là Hội-trưởng của bọn Lập vườn và làm ruộng ở Hawaï mới đánh dây thép về cho M. Crux, là Quản-lý phong-việc của bọn lao-động ấy mà cho hay rằng có 12.000 người Phi-lịp bình phế việc. Bọn nầy và gia-quyến của chúng nó không tiền ăn không chỗ ở, có hơn một trăm gia-quyến ban đêm đến ngủ theo lề đường ở Hawaï.

Cùng sanh-nghề tử-nghiệp

Daria Pesta, ngồi xe-hơi chạy đua rủi xe chạy xẹt dụng vô một cái hàng rào sắt chết tươi.

Bắt được súng lậu

Có tin ở bên *Shanghai* cho hay rằng sở Thương-chánh có xét bắt dặng 120 cây súng tay và 15.000 viên đạn dưới chiếc tàu *Paul Lecat* của người Pháp. Trong lúc đó sở cảnh-sát liền tìm bắt anh giúp việc dưới tàu ấy trên thành-phố thì trong lưng cậu ta lại có 254 viên đạn. Kế bắt một tên Nhựt-bổn khác thì xét trong túi cũng có 9 cây súng và 300 viên đạn nữa.

Một gia-tộc lạ thường!

Ở quận Irlan le bên nước Anh có nhà ông Walliam Merrill, cả nhà người nào cũng có sự nặng lạ thường, ông cân được 152 kilos, bà vợ 132 kilos, cậu con trai 108 kilos, hai cô con gái, một cô 150 kilos và một cô 130 kilos. Cọng hết nội nhà có 5 người mà nặng được 672 kilos.

Có một đều lạ là khi ông nầy lấy vợ sao lại kén được một người đàn-bà cũng có sức nặng ngang với mình, nên mới sanh ra được con cái như vậy!

Cuộc nghĩa quyên

NGOÀI BẮC VỀ TRẬN LỤT MỚI RỒI

GỞI ĐỒNG-BÀO TRONG NAM TRUNG KỲ

Anh em ơi! anh em ơi! anh em có biết ngày nay là cái ngày xứ Bắc-kỳ đương có cái tai nạn rất to không? Là cái ngày mấy muôi vạn người trong ba tỉnh Bắc-ninh, Hưng-yên và Hải-dương đương khốn nạn với cái ngọn nước vô tình kia không? Ôi! nói đến cái lở đê lụt-lội năm nay, nếu những người có cái tâm-huyết đối với nòi giống nghe biết, tưởng ai ai cũng giùng mình rơi lệ, mà sẵn lòng thương nhau, không thể nào nỡ làm ngơ coi như người dưng nước lã được!

Kể các đê bị lở, thì bắt đầu từ đê sông Đuống tỉnh Bắc ninh, lở về địa phận làng Châu-cầu, sau lại lở đê Kinh phố và đê Phi-liệt. Về tỉnh Hưng-yên thì lở đê Thiết-Trụ, đến Lực-Điền và đê Bồ Hạ nữa. Về tỉnh Hải-dương thì lở nhiều chỗ ở quảng Tranh Công.

Vì ngọn nước ghê gớm làm lở nhiều nơi như thế, nên gần 20 phủ huyện trong ba tỉnh ấy mênh mông như là mặt biển, nhà cửa trôi trước, của cải súc-vật đều trôi mất sạch, cây cối trồng từ đời ông cha để lại đều chết hết, trâu bò 20 phần còn sót một, lại không có cỏ rơm rạ mà ăn rồi cũng chết nốt, người sinh không có nơi sinh, người chết không có nơi táng, thê thảm trăm đường nghìn nỗi đã đến cực điểm! Hiện nay cái tình hình nạn thảm trong ba tỉnh ấy, phần nhiều do không có mặc cơm không có ăn, đã thấy bao nhiêu người dắc nhau, cõng nhau, bồng bế nhau, đi ăn mày các nơi lân-tỉnh! Than ôi! bọn anh em bị nạn ấy có phải vì tội lười biếng mà khổ thế đâu! có phải vì tội chơi bời phá hại mà khốn nạn thế đâu! chỉ-nhỉnh xưa nay là một hạng người lương thiện làm ăn có cửa nhà cơ nghiệp, đáng yêu đáng mến lắm, thế mà hốt-nhiên bị cơn thủy tai dữ dội, làm cho nhà tan cửa mất, thân thể phiêu linh! Một tấn kịch bi thảm nầy thật là chưa hề thấy vậy!

Hỡi anh em đồng-bào trong Trung, Nam kỳ! dầu rằng non sông xa cách, cái hình thức khu-vực có khác nhau, song cũng một nước tóc, cũng một máu da, cũng sinh-trưởng trong cái gia-sàng bốn ngàn năm có lẻ, thì những sự giúp đỡ cứu vớt, tưởng cũng là cái nghĩa-vụ chung của chúng ta, chúng ta không thể từ chối được, mà chúng ta sở dĩ phải giúp đỡ cứu vớt như thế, không những tỏ lòng từ-thiện và tỏ nghĩa bào chủng mà thôi, mà cũng tình đối với nhơn loại, người các nước đâu cũng thế cả. Nếu không thế thì nước Nhựt-Bản động đất vừa rồi, sao các nước cũng đem tiền và vật-liệu tới giúp, mà anh em người Annam ta cũng nhiều người quyên hàng trăm, hàng chục để giúp nữa, và hai Chánh-phủ ở Đông-Pháp ta cũng có gởi tiền quyên cấp những bao nhiêu? Đều đó há không phải là một tấm gương quí báu hay sao?

Ước ao rằng: các quí báo-quán trong Nam ta sẽ đem việc cứu-tế nầy đăng lên các báo, để cổ động với toàn thể quốc dân, thì thật là một việc rất hay lắm.

Hội-đồng cứu-tế
Hội-trưởng: LÊ-TRUNG-NGỌC
Tổng-Đốc, Thượng-Thẩm viện Hanoi

(Trích lục trong T. H. N. B. số 101)

Thằng mực tàu đau lòng gò

Phàm các việc ở đời, việc gì cũng vậy, muốn cho được lập thành, tất phải trải qua một phen phá-hoại, muốn cho được hoà-bình, tất phải trải qua một phen huyết-đấu; thế thì sự huyết-đấu, sự phá-hoại, hằng là cái tạo-nhơn, cái sơ-bộ của cái hạnh phước hoà-bình cùng hạnh phước của sự thành-lập vậy.

Lâu nay văn-đề Bắc-Nam liên lạc ở Nam-trung ta bình như người lạnh, không ai dễ xướng tới, mà có dễ xướng tới chăng, chẳng qua như ngọn gió thoảng nhành cây, hột mưa gieo ngọn lá, trên giấy lơi rơi vài nét mực, ngoài mỗi dưt nới mấy câu ca. Kẻ ưu-thời thấy thế ai lại không lo, không nghĩ, không buồn-bã cho vận mạng tương-lai của xã-hội.

Nhơn nay chỉ vì bài du-ký của ông Michel Mỹ, lời bình-phẩm của ông Phạm-Quỳnh, cùng bài tư-cách của nhà bình-phẩm của ông Trương-duy-Toản mà bốn chữ *Bắc Nam liên-lạc* kia không ngày nào là không thấy nằm trên tờ báo. Tôi bình sanh vẫn sùng bái cái chữ nghĩa *liên-lạc* nên chi thấy hai chữ *liên lạc* thì không khi nào nở bỏ qua mà không để con mắt tới, vì thế nên nào là lời kích-bát, nào là lời bàu chữa của chư tác-giả trong bản kịch bút-chiến nầy tôi đều đọc ráo cả.

Tự mình là người kém học thức, lẽ không nên múa búa trước cửa Bang mà làm trò cười cho công-chúng, nhưng vì tình đối với dây *liên-lạc*, nên dám dâu tránh sự chê bai.

Tôi viết ra bài nầy không có lòng phản đối cùng chư tác-giả, chính là thêm hoa trong gấm cho chư tác-giả vậy, xin chư tác-giả rộng lượng xét cho.

Bình tĩnh mà luận thì nhà viết báo là người đánh trống giục tỉnh hồn dân, cầm đuốc chỉ đường cho chúng, chức trách không phải nhỏ, phận-sự không phải vừa, người không tư-tưởng không nên viết báo, người không học-thuật, không nên viết báo, mà nhứt là những hạng người bày trò bán dạng lại càng không nên viết báo nữa.

Cái tư-cách của ông Ninh ông Toản thế nào tôi xin gát lại một bên, không dám làm nhơ con mắt các độc-giả; tôi chỉ xin dâng vài lời thành-thực cùng quí ông: Lão-Ngạt, Đầu-Nam, Điền-Nhu, Mỹ-Ngọc, Mục-Tiên cùng cô Nguyễn-thị-Nhung là người tôi ước ao gặp mặt.

Ông Lão-Ngạt hằng là người cự-phách trong rừng-nho ở Nam-kỳ nầy vậy; tư-tưởng ông, học-thức ông, tâm-huyết ông, cùng các sự hành-vi đã qua của ông, làm cho tôi kính phục, coi ông như thầy, kính ông như phụ-chấp. Nào ngờ đâu đến ngày nay ông viết ra bài « *có ai chịu nghe không?* » Đọc hết văn ông, xét qua tư-tưởng của ông tôi bắt thảo mũi hổi.....

Bài nầy quả là bài của ông viết chăng? Hay là của người khác mượn danh hiệu ông mà yểm-đảo các độc-giả chăng? Tôi chưa được rõ. Hay là ông là người lão-thành, kiến-thức có lẽ huyền-vi, dụng tâm có bề thận-mật, viết ra bài nầy tất có ý-kiến gì khác chăng? Tôi cũng chưa được biết nên chi tôi chưa dám bình phẩm ông vội.

Còn ông Đầu-Nam thì hẳng là một người tự phụ thật, cứ đọc hai chữ Đầu-Nam là cái biệt-hiệu của ông thì đủ rõ. Tự-phụ là cái khí nên có, nhưng không nên để lộ ra ngoài, thì đức khiêm-nhượng phải kém, kẻ triết-nhân bảo thân không khi nào nên thế. Và khi ông mới bước chưng vào trường ngôn-luận, thì ông đã lộ ra vẻ tự-đắc rồi.

Ôi! bọn thiếu-niên như chúng ta, nên trông vào cái sự-nghiệp kinh-thiên vĩ-địa, chớ cái sự-nghiệp múa bút ở nước ta đã khinh trọng là bao, mà ông đã tự-đắc. Cái khí-độ của ông sao mà thấp thỏi quá thế.

Tôi vẫn là người ít học, nhưng cũng từng dang díu cùng các nhà văn-sĩ hoặc do trên từ báo hoặc ở các câu văn, hoặc được thừa nhàn, chuyện trong chung rượu, ý tứ ly kỳ, lời lẻ chải chuốt, tôi được gặp thầy không phải không nhiều, nhưng ít thấy được hùng hồn như bài « *Rất đây sợ nổi động rừng* » của ông Điền-Nhu.

Xem văn ông mà biết tư cách của ông, biết tư cách ông nên chỉ mến ông, mến ông nên mới nói cùng ông.

Trong bài ông có một đoạn bát bẻ nhỏ nhặn quá không khỏi câu bới lông tìm vít, còn mấy câu khác như câu: « *...tự óc non nớt của kẻ thơ sanh .. các Ngài biết chưa, nếu chưa... tôi chỉ cho* » Hai câu nầy rõ ra ông có ý khinh người và tự phụ thái quá. Cứ lấy câu văn là người mà đoán thì người như ông không nên viết mấy câu đả trình ra trên mới phải. Phải chi trong bài của ông mà không có mấy đoạn ấy thì cái giá-trị bài nầy không nhỏ.

Còn về phần ông Mục-Tiên ông Mỹ-Ngọc, hai ông thật là người có học-vấn, có tư-tưởng, tôi cũng mến hai ông, nhưng lời công-kích quá nghiêm, lời bình-phẩm có hơi thiên-vị, e không khỏi mang câu gánh bàn độc mướn cho người. Vả lại muốn cho người ta cảm hóa theo mình, cùng mình cột dây liên-lạc, thì tôi tưởng không nên dùng lời cay nghiệt mà nói mắc nhau, nói mắc nhau thì sanh bất bình nhau, đã bất bình nhau thì có thể nào mà liên-lạc với nhau được.

Còn cô Nguyễn-thị-Nhung thì người thế nào tôi chưa được biết, nhưng trong trận bút chiến nầy cô nghiễm nhiên là một vị nữ tướng-quân vậy. Lấy văn cô mà đoán thì rõ cô là con nhà khuê-cát mà có vẻ giang-hồ, điệu văn đưa đẩy, lời lẻ trau dồi, nói ít nói tiêu không thua gì chị Hoạn. Cô thật có biệt tài về lối văn nầy, nhưng về phần hoạt động, về phần lý-tưởng, thì văn cô có kém sức bao hàm. Nhưng cớ đó cũng không đủ sức làm cho giảm được cái giá-trị của cô. Người như cô thiệt là một người ít có trong đám nữ-lưu ta.

Tóm lại đường học-vấn của quí ông rộng thì rộng thật, nền tư-tưởng của quí ông cao thì cao thật, nhưng quí ông thật không có cái đức hóa người, không có cái độ dung người. Như viết ra để khoe tài học cùng độc-giả thì cái đó tôi không dám biết, chớ viết ra để tìm lấy chơn lý, để có kiết lòng nhau thì tôi xin quí ông dừng. Còn như ông Toản kia tuy không được lòng sốt sắng như quí ông, nhưng cái công phá hoại kia thiệt là không nhỏ, vì nếu không có ông động tới thì các ông có động tới đâu. Mai sau nầy dây liên-lạc Bắc Nam được mười phần bền chặc thì cái công của các ông không vừa mà cái công riêng của ông Toản đối với các ông cũng có ở trong vậy.

NAM-TRẦN

Công văn lược lục

CẤP BẰNG VÀ THIÊN BỔ

M. Lê văn An, có bằng sơ-học Pháp-Việt được cấp bằng chức Trợ-giáo hậu bổ, và bổ đi tùng quyền quan Chủ-tỉnh Longxuyên thế cho thầy Trợ-giáo Trần văn Xôi, dời đi chỗ khác.

Được cấp-bằng vào ngạch Giáo-huấn và bổ đi tùng quyền quan Chủ-tỉnh Bạcliêu, các vị cựu học-sanh trường Sư-phạm sau nầy:

1° Chức Giáo-tập hạng tám

M. M. Trần văn Viễn, Vương bảo Thuận và Trần văn Hộ.

2° Chức Trợ-giáo thiệt thọ hạng tám:

M. M. Nguyễn tri Quê, Trần văn Trương và Phan thông Khỏe.

M. M. Huỳnh văn Thông, Huỳnh Ngọ và Trần quang Lễ, có bằng sơ-học Pháp-Việt, được cấp bằng chức Trợ-giáo hậu bổ và bổ đi tùng quyền quan Chủ-tỉnh Sốctrăng và Rạchgiá.

M. M. Ung văn Tỷ, Lâm văn Hãy và Trần văn Pháp có bằng sơ-học Pháp-Việt được cấp-bằng chức Trợ-giáo hậu bổ và bổ đi tùng quyền quan Chủ-tỉnh Cầnthơ.

M. M. Lê văn Tài, Hồ văn Thuận và Ng. văn Nghi có bằng sơ-học Pháp-Việt, được cấp-bằng chức Trợ-giáo hậu bổ và bổ đi tùng quyền quan Chủ-tỉnh Mytho.

M. Lê kim Cui có bằng tốt-nghiệp trường Sư-phạm, được cấp-bằng chức Giáo-tập hạng tám và bổ đi tùng quyền quan Chủ-tỉnh Vĩnh-long thế cho thầy Dương minh Thời, dời đi chỗ khác.

M. Mai văn Hương, Giáo tập hạng tám, trước được dổ tại ngoại, nay trở vào ngạch cũ và cũng để tùng quyền quan Chủ tỉnh Mytho.

M. Lư văn Hạo, Giáo tập hậu bổ, đang dạy tại trường sơ học Sadec, đặc lịnh tùng quyền quan Chủ tỉnh Bạcliêu.

M. Lê văn Chiêu, Giáo tập hạng tám, trước được để tại ngoại, nay trở vào ngạch cũ, và bổ đi tùng quyền quan Chủ tỉnh Sadec, thế cho thầy Lư văn Hạo dời đi chỗ khác.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

Cô Võ thị Kiêu, có bằng sơ học Pháp Việt, được cấp bằng chức nử Trợ giáo hậu bổ và bổ đi tùng quyền quan Chủ tỉnh Bêntre.

Cô Nguyễn thị Phiên, nử Trợ giáo tập sự, có bằng sơ học Pháp Việt, được cấp bằng chức nử Trợ giáo hậu bổ và bổ đi tùng quyền quan Chủ tỉnh Vinhlong.

M. Nguyễn văn Lương, có bằng sơ học Pháp Việt được cấp bằng chức Trợ giáo hậu bổ và bổ đi tùng quyền quan Chủ tỉnh Châu đốc thế cho thầy Võ đăng Diễn đổi đi chỗ khác.

M. Võ đăng Diễn, Trợ giáo hậu bổ, đang dạy tại Châudốc, đắc lịnh tùng quyền quan Chủ tỉnh Baria.

Mlles Nguyễn thị Nên, Nguyễn thị Xươm, và Võ thành Nga (Simone) có bằng sơ học Pháp Việt, được cấp bằng chức nử Trợ giáo hậu bổ và bổ đi tùng sự, hai cô trước, tại trường Chợdũi, và cô thứ ba tại trường nử học Cầukho.

Được cấp bằng vào ngạch Giáo huấn và bổ đi tùng quyền quan Chủ tỉnh Cầnthơ, quí thầy và quí cô kể tên sau nầy:

1° *Chức nử Trợ giáo hậu bổ:*

Cô Nguyễn thị Bình, có bằng sơ học Pháp Việt.

2° *Chức Trợ giáo hậu bổ:*

M. M. Phan văn Kính dit Chot, Nguyễn văn Lợi và Nguyễn văn Cư, có bằng sơ học Pháp Việt.

M. M. Nguyễn văn Còn, Huỳnh văn Chiêu và Phùng văn Hao, có bằng sơ học Pháp Việt, được cấp bằng chức Trợ giáo hậu bổ và bổ đi tùng quyền quan Chủ tỉnh Sadec thế cho quí thầy Trợ giáo Hồ quới Cư, Đặng văn Hoài và Nguyễn văn Tòng đổi đi chỗ khác.

CUỘC XỔ SỐ
Quốc-trái Đông-Pháp
LẦN THỨ MƯỜI

Những số sau nầy trúng mỗi số 1.000 $

10.585 62.557 80.598 98.664

26 số sau nầy trúng mỗi số 500 $:

13.319 - 26.847 - 36.972 - 46.197 - 47.399
50.098 - 55.545 - 55.659 - 62.019 - 64.801
66.260 - 79.007 - 81.831 - 83.114 - 88.633
90.990—93.479—95.871—96.526—101.941
107.389 — 113.511 — 114.808 — 118.904
11.458—11.942.

1.000 số sau nầy trúng mỗi số 100 $:

82	14,733	27,021	39,158	47,821
485	14,932	27,137	39,415	47,871
564	14,952	27,201	39,463	47,895
733	15,243	27,533	39,464	47,962
841	15,265	27,591	39,486	48,506
917	15,434	28,196	39,488	48,592
985	15,704	28,241	39,915	48,684
1,270	15,931	28,268	39,961	48,689
1,418	16,269	28,343	40,207	48,811
				49,768
1,449	16,421	28,446	41,273	49,684
1,450	16,495	28,922	41,517	49,717
1,521	16,521	28,970	41,593	50,204
2,547	16,637	29,530	41,630	50,258
2,594	16,956	29,688	41,962	50,294
2,954	17,037	29,800	40,288	49,309
2,990	17,049	29,937	40,331	49,527
2,094	17,102	30,338	40,586	49,581
2,443	17,437	29,188	40,592	49,664
3,517	17,630	29,476	40,650	49,668
4,290	17,998	30,402	42,003	50,492
4,372	18,464	30,542	42,084	50,516
4,420	18,795	30,704	42,154	50,576
4,431	19,153	30,906	42,187	50,605
4,612	19,306	31,088	42,307	50,637
4,831	19,367	31,167	42,435	50,852
4,922	19,452	31,730	42,498	50,917
5,021	19,599	31,859	42,574	51,018
5,030		32,012	42,698	51,173
5,615	19,973	32,041	42,642	51,306
5,619	20,267	32,053	42,685	51,413
6,310	20,421	32,367	42,863	51,425
6,595	20,653	32,526	42,873	51,601
6,673	20,719	32,723	42,916	51,682
6,882	20,796	32,898	42,973	52,002
6,896	20,895	33,383	43,049	52,127
7,046	21,585	33,441	43,194	52,279
7,100	21,598	33,461	43,306	52,452
7,280	21,791	33,840	43,596	52,468
8,071	21,844	34,214	43,637	52,489
8,096	22,361	34,422	44,027	52,499
8,372	22,591	34,436	44,043	52,646
8,403	22,686	34,442	44,065	52,648
8,530	22,779	34,497	44,149	52,674
8,551	22,904	34,563	44,302	52,733
8,860	22,972	34,667	44,387	52,776
9,105	23,329	34,915	44,434	52,914
9,147	23,336	35,108	44,436	52,921
9,343	23,386	35,192	44,695	53,077
9,753	23,394	35,256	44,744	53,188
9,097	23,425	35,622	44,774	53,216
10,667	23,489	35,656	44,804	53,222
10,702	23,586	35,807	44,813	53,244
10,911	23,675	36,163	44,864	53,261
11,124	24,379	36,323	44,931	53,296
11,374	24,863	36,424	44,960	53,337
11,375	24,875	36,444	45,132	53,484
11,428	25,022	36,606	45,320	53,501
11,724	25,045	36,691	45,383	53,701
11,881	25,125	36,799	45,464	53,805
11,919	25,139	36,920	45,484	54,100
12,065	25,504	37,028	45,561	54,334
12,076	25,813	37,180	45,732	54,355
12,100	26,002	37,254	45,744	54,412
12,480	26,012	37,548	45,753	54,614
12,478	26,103	37,801	46,101	54,657
12,48[illegible]	26,258	37,804	46,562	54,702
12,557	26,281	37,873	46,697	54,704
12,664	26,352	38,575	46,792	54,761
13,626	26,400	38,647	46,889	55,019
13,494	26,504	38,653	46,908	55,404
13,724	26,554	38,700	46,985	55,467
13,877	26,572	38,841	47,345	55,677
13,914	26,593	38,914	46,365	55,715
14,306	26,734	38,943	47,413	55,744
14,452	26,997	38,961	47,505	55,848
55.895	70.740	84.963	97.814	110.747
55.916	71.214	85.174	97.906	110.819
56.157	71.372	85.204	98.488	110.837
56.519	71.393	85.277	98.714	110.995
56.586	71.580	85.363	98.733	111.008
56.713	71.632	85.482	98.789	111.023
56.817	71.678	85.525	99.004	111.146
56.835	71.721	85.691	99.104	111.232
57.012	71.817	85.850	99.114	111.524
57.163	72.129	85.864	99.213	111.709
57.168	72.158	85.965	99.225	111.761
57.838	72.364	85.976	99.231	111.837
57.931	72.412	85.998	99.257	111.956
57.956	72.456	86.056	99.267	111.983

(*Sau sẽ tiếp theo*).

HÀNG BẠC ĐÔNG-PHÁP

Hội ngày 21 mai 1924

Nghị-viện kính quới ông, chiếu theo tờ của hảng ta nghị định với Chánh-phủ về sự dùng hảng ta thêm một năm nữa, làm hảng bạc nhà-nước, chúng tôi đả đặt ra một quyển thức lệ để dùng khi luật sẻ phán ra y lời nghị.

Cả và tờ nghị, và thức lệ, quới ông đả sẵn lòng phê chuẩn.

Nay chánh-phủ chưa nhứt định, tuy vậy mặc dầu chờ các sở việc dự lo vụ nầy đều thuận ý.

. . . . . .

. . . . . .

Giá ngân trong năm 1923 ít dời đổi. Tháng Février, yếu hơn hết là 30 1/2 d. mỗi once, cao hơn hết là trong tháng Décembre giá 33 11/16, xảy xít nội trong 3, 3 points chớ năm 1922 cho tới 7, 7 points còn 1921 cho tới 12 3/4.

Các xứ phương Đông dùng đồng bạc cho nên giá ngân ít lên xuống thì đồng bạc xài với ngoại-quốc cũng ít lên xuống.

Đồng bạc Langsa không được vậy, ra ngoại quốc giá nó dời đổi xa nhiều.

Giá mỗi sterling Hồng-mao tính ra quan: 1922 từ 47 quan 39 tới 71, 815 — xảy xít trong 24,425.
1923: 62,86 tới 86.735 » 23.875.

Giá mỗi dollar Huê-kỳ tính ra quan: 1922 từ 10.715 tới 16.06 xảy xít 5.345.
1923 13.55 » 19.965 » 6.415.

Trong hai năm ấy tuy xem lại thấy giá tiền dời đổi cách nhau không bao xa, nhưng mà xét lại giá cao hơn hết, giá thấp hơn hết thì rõ rằng giá ngân trong 1922 cao hơn 1923, nhứt là tháng Novembre, Décembre 1923.

Bởi vậy nên đồng bạc Đông-Pháp giả 7 quan 15 tháng Janvier vọt lên tới 10 quan, tháng Décembre xảy xít trong 2 quan 85 nghĩa là 40 % (một trăm hết 40).

Năm 1923, Nam-kỳ với Cao-man xuất cảng được 1.145.000 tấn lúa gạo, tấm bột. Nam 1922 cho tới 1.260.00 tấn. Tuy mùa màng đả thất mặc dầu chợ số xuất cảng về bên Tàu được 685.000 tấn, sánh với 606.000 năm 1922. Cho nên phần lợi về nhà buôn của khách buôn bán với tàu, còn nhà buôn Langsa không lợi là tại buôn bán với các xứ Âu-châu Thế-giái-mới và Nhựt-bổn. Đả vậy lại thêm trong năm 1923 số xuất cảng về Hongkong là 155.000 tấn lúa, không để số đó cho nhà máy trong xứ dùng.

Lại với bởi nhiều nhà máy xay của Annam và khách mới tạo ra, nên các nhà máy lớn khó mua lúa, tực nhiên trấu, tấm, cám, không có mà dùng, tiền công lại phải tính rẻ hơn, cho nên phần lợi còn ít lắm.

Năm 1922, giá lúa 100 kilos được từ 3 $ 50 tới 5 $ 20. Đầu năm 1923 giá lên 4 $ 70 tới cúi năm lên 6 $ 20.

Tuy giá cao mặc lòng chờ mùa màng đến bán chạy hết cho nên tiền bạc dân sự nước Nam vô thêm và bởi đó mua nhiều. Nước Langsa cũng hưởng được.

Nhờ đó cho nên hiếm chi hàng hóa, nhứt là hàng giẻ bán được và tiền bạc thâu đổi cũng dễ. Mấy sở buôn bán có chứng có đổi thì phần nhiều thạnh lợi.

Sở caoutchouc tấn phát hoài hoài. Năm 1923 xuất cảng được 4.970.000 kilos sánh với 4.450.000 năm 1922 và 3 075 000 năm 1921. Bán ra cũng đặng giá và sở trồng tỉa cũng sung túc.

Tiêu hột xuất 3.710 tấn năm 1923, sánh với 3 073 tấn trong 1922. Xứ Cao-man tấn bộ hằng ngày. Đồ thổ sản trong xứ bán ra được giá, cuộc trồng bông vải, định năm 1923, chưa quyết làm lớn ra được, còn đương trồng thử. Về phần tơ lụa, Chánh-phủ Cao-man và dân hết lòng hết sức lo lắng cho sung túc. Trong năm nay sẻ cất xong một cái nhà dệt. Đất địa nơi nào trồng dâu được thì trồng, chỗ dễ trồng caoutchouc.

Xứ Bắc-kỳ mùa lúa tháng năm đã phải hạn lại bị chết ngặp mới đây. Bởi vậy nên trước tháng tư bán lúa cho Hongkong rất được, qua tháng năm ngưng cho tới mùa tháng mười, mùa tháng mười tuy không được như năm trước chớ cũng không thất. Bắp bán ra có 27.000 tấn, năm rồi được 38.000 tấn. Kẽm được 32.700 tấn, năm rồi có 27.690 tấn, các sở than đều sung hưng nhứt là sở than Langsa tại Bắc-kỳ.

Về công-nghệ hãng Ciments Haiphong mới lên xong một cái lò mới. Từ nay sắp tới hãng ấy sẻ làm ciments được nhiều xấp hai lúc trước. Tóm lại các công-nghệ đều phát và nhiều hãng mới lập ra, đã khỏi thâu lợi được.

Trong xứ Trung-kỳ, nhiều sở công-nghệ thương mất hoặc tạo lập ra rồi, hoặc dương lập. Giá bán đậu phộng cao lên làm cho thiên-hạ đua trồng và bán tại Qui-nhơn. Có hai nhà máy quay tơ nhỏ nhỏ mới lập ra và bởi đó trồng dâu cũng được nhiều rồi. Ngoại trừ các công việc ấy, trọng hơn hết là đường xe-lửa Đông-Hà-Vinh bề dài 300 cây số để thông đồng Tourane tới Hanoi. Kể đó tới việc làm đường qua Lèo, và kế nữa là đào kinh tỉnh Thanh hóa, thông với mấy tỉnh phía dưới.

Bạc hiện của hảng ta tới 31 Décembre 1922, số là 29.800.000 đồng còn bạc giấy tiêu xài thông thương trong xứ được 83.900.000 $. Cái năm 1923 bạc hiện là 28.337 000 còn giấy được 88.680.000 đồng.

Theo đó thì giấy bạc của ta mỗi trăm có 31 $ 95 bạc trắng cầm chưng.

Chúng tôi đã có cho biết rằng Soái-phủ Đông dương với hảng ra định thâu giấy bạc một cắt hai cắt và năm cắt tiêu xài trong 1920 — 21, các thứ giấy đó đều ra giúp dở cho dân sự trong lúc thiếu sự với bạc cắt. Kể từ 1 Août 1923 thì các kho nhà-nước đều không thâu những giấy ấy đó nữa.

Nay giấy ấy không còn thông thương. Nhà nước làm ra bạc cắt mới, pha 680/1000 và thâu bạc cắt cũ 900/1000 835/1000 400/1000

Nói qua lương tiền dự trữ thì xứ Đông-Pháp năm nay cũng thạnh như xưa, số dự định thâu xuất năm 1923 tiền xài rồi năm 1923 còn dư được 6.500 000 $. Năm 1924 dư cho tới 76 623.000 trổi hơn năm trước gần 5 000 000 đồng, để dùng làm nhiều công việc mới.

Nói tắc, như ruộng lấy thổ sảng xứ Đông-Pháp tấn phát không ngớt, con dân công-nghệ thong thả lần lần và cày cấy thái bình, khác hơn bên xứ gần đây, tuy thổ sảng ruộng nhiều, dân gần 40 000.000, nhơn công đông đảo khéo léo mặc dầu chớ phải nạn dân ách nước giặc giả trộm cắp dấy đầy.

Trong mấy tỉnh phía nam, tỉnh Quảng-đông giặc chôm giặc xôm không ngớt. Như hảng tơ lụa là hảng mắc tiền, có chịu tiền gửi, có thể vô ra trong tỉnh bình yên, còn các thứ hảng khác không có chân giử thì bất tiện lắm. Bởi vậy nên xứ Quảng đông mua ít

Tại Hongkong, cuộc thương-mãi chẳng dam giao thông thì thậm nhớ đó, vốn đó còn nằm ê tại chỗ lần lần bán ra được hết. Bởi vậy nên trong mấy tháng, ý có nhà buôn nào lỗ cho tới phải dẹp một mới hại cho xứ Quảng-đông là tiền bạc xứ đó, và vốn và lời dễ buôn hàng lụa, đều sang qua Hongkong, vì là nơi yên ổn hơn.

Tiền xứ Tàu sang qua Hongkong, làm cho vốn dư dả cho nên phần lời phải rẻ, mà lại làm cho tiền vốn ấy phải bỏ qua mua đất cất nhà cửa, dặng có sử dùng, một đều rốt nữa là dân xứ Quảng-đông sang qua ở Hongkong nhiều thêm hoài. Dân số trong mười năm tăng lên xấp ba, trước có 500.000 bây giờ tới 1.500.000.

Tuy mặc nhiện đều ngăn trở như vậy, chớ năm 1923, hảng ngành ta tại Quảng-đông cũng được như năm trước, cũng một mình ra tiền cho các sở mua bán lụa nhiều với thành Lyon. Huê-kỳ như xưa, mua lụa nhiều hơn các nước, và thêm hoài.

Tại Shanghai đồ vựa trử từ năm 1920 còn lại phải bán ra cho nên cuộc mua năm 1923 bớt nhiều, lại với nhứt là tại nước nhà không yên tịnh, bán cho ngoại-quốc lại càng ít hơn nữa. Lụa nhiều là vật bán thạnh hơn hết mà năm 1923 bán có 63.778 bó còn năm trước được 70.182 bó mà lại ai cũng cho hàng hóa nạn Nhựt-bổn cháy hàng giẻ phải làm cho chợ Shanghai bán được nhiều. Các món hàng khác cũng không khỏi suy như hàng nhiều vậy.

Thành Hankéou với Tientsin lại còn bế hơn nữa. Ở trung ương xứ Tàu, thành Hankéou mắc phải cướp trộm, chở chuyên trên sông rạch hay là trên đường sá đều hiểm trở hết. Công-nghệ, nhứt là nhà dệt làm không được.

Nhiều hàng hóa xuất nhập không đặng.

Nhưng có bông vải xuất cảng nhiều. Tại Tientsin, chợ đầu xảo Langsa đả khai rồi, việc buôn bán ta với mấy tỉnh phía bắc của Tàu sau sẻ sung túc.

. . . . . .

. . . . . .

Bên Ấn-độ, nơi xứ Coromandel, đậu phộng xuất cảng được 3.516.000 bịch còn năm 1921-22 có 3.043.000 bịch mà thôi. Của Pondichéry xuất ra được 683.400 bịch mấy năm trước có một phần sáu, nay được một phần năm, tấn hơn một phần chở về thành Marseille nhiều hơn hết được 2.273.000 bịch, trong ấy có 549.000 bịch của Pondichéry.

Bên Xiêm-la, lúa xuất ra năm 1923 được 1.440.000 sánh với 1922 1.180.000 tấn. Hảng ngành của ta tuy không dám mua cho nhiều chớ cũng sung thạnh lắm.

Tại Singapore năm 1922, kẻm và caoutchouc buôn bán hưng lại cho tới 1923. Bởi vậy cho nên số xuất cảng nhiều hơn năm trước còn số mua ngoại quốc thì ít lần lần.

Nam rồi hảng ta bán giấy bons de la défense nationale được 934.000.000 Nhiều nhà buôn bán, nhiều hảng bạc lớn, cần dùng hảng ta dặng thêm vốn hoặc kêu hùn

Hết thảy người làm việc với ta tại sở chánh và tại các sở ngành đều tan tỉnh siêng sắng đồng tâm. Chúng tôi xin tỏ cho quới ông rõ. Năm nay, bắt thăm đã định MM. Charles Georges Picot, Henri Guernaut, và Ernest Roume phải tới ký mảng khóa xin quới ông định cử lại mấy ông trên đây một khóa nam nam nữa

HÀNG BẠC ĐÔNG-PHÁP

Hội ngày 21 mai 1924

1° Đều ưng thuận phê sổ sách của nghị viện trong năm 1923.

Định chia 155 quan cho mỗi phần bùn (75 quan đã trả rồi ngày 2 Janvier).

Định sang qua 1924 số chỉ tồn là 3 162 413 quan 63.

Phe chẳng cạnh cải

2° Định cử lại một khóa nam năm nữa mấy ông: Charles Georges Picot, Henri Guernaut và Ernest Roume mảng cử

Phe chẳng cạnh cải

Đông-Pháp thời-sự

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước. . . .	101. 15
Ngân-hàng Đông-pháp. .	10 05
Ngân-hàng Hồngkong-Shanghai. .	10 05
Ngân hàng Chartered. . .	9 90
Sté de Géranco de la Banque Industrielle de Chine.. .	10 05

GIA LÚA

Lúa chở đến nhà-máy Cholon (mất bao) mỗi tạ 100 kilos.

Vinhlong. . .	6 $ 65	tới	6 $ 75
Gocông. . . .	6 90	»	7 00
Baixâu. . . .	7 10	»	7 10
Bacliêu. . . .	7 15	»	7 25
Giá thường bực trung. . .	6 91	»	7 01

MAN-DA BẢO ĐỔI!

Saigon. — Tại sở nhà Thơ ngành ở Saigon, đường Charner số 70, thầy thông, tại Tìm hay có ý gian chưa hiểu, phát ra một cái mandat 400 đồng mà mandat ấy ký tên và đóng con dấu giả.

Nguyên cớ như vầy:

M. Nguyễn-tấn-Chiêu thợ chạm ở Chợdũi xin phép và có đóng tiền thế chưng đặng mở sở dây thép nhỏ ấy, nhưng M. Chiêu mắc công việc nhiều, nên để cho đứa con tên là Nguyễn-tấn-Bửu 19 tuổi coi sóc sở ấy.

Bữa Hai nay M. Bửu làm việc cũng tư tế, công việc cũng thạnh hành. Mới hôm qua đây có một cái mandat 400 đồng bạc của M. Bửu phát ra và đem xin sở dây-thép chánh thổi bạc.

Sở ấy xét tới cái mandat thì thấy con dấu giả mà cái ký tên cũng giả, là vì cái mandat ấy tên M. Castaillac mà M. Castaillac đã về Mỹ rồi của ai mà ký tên đây, người xét mandat đem việc ấy thưa cho quan chánh sở.

Quan chánh sở biết giả bèn sai quan Thanh-tra và ông Cò một thám Pestel xuống xét. Ban đầu M. Bửu còn chối; hỏi riết ra tôi chịu rằng có ký tên giả M. Castaillac còn con dấu thì cũng giả.

Tên Bửu bị, bắt và sở thơ ngành ấy bị đóng cửa

Vụ nầy chẳng phải một mình tên Bửu mà làm ra, chắc cũng còn một vài cậu nữa.

BÀ THÚY MƯỢN XE-HƠI

Mytho. — Bà Hỏa thì ghét xe-hơi nên hay đắt hoài, bà Thúy thì ấy vậy cũng lấy làm kỳ, nên mượn thử một cái xe-hơi đi thơ đem về mà xem cho biết tại duyên cớ nào mà bà Hỏa lại hay phá khuấy.

Số là hôm 8 Septembre rồi đây, cái xe đi thơ số C. 685 ở Saigon chạy về Bentre. Khi xe xuống đò Mytho, cũng bởi nước ròng sát nên dốc quá, tên sốp-phơ cho xe chạy chậm chậm xuống chiếc đò, nhưng bởi siết thắng không lại, nên xe lước qua cây cần rồi chạy tuốt xuống sông không ai biết làm sao mà miễn cho lại. Tên sốp-phơ liền thoát ra khỏi xe mà lội lên, cũng phước quá. Ấy cũng may cho cậu nầy chớ nếu bà Thúy rắn mắc mượn luôn cậu ta xuống dưới cầm tay bánh cho bà dạo chơi, thì mới khốn khổ lớn.

Người ta vớt lên được một bao thơ của nhà dây-thép Mytho, duy còn cái xe-hơi thì bị nước chảy mạnh trôi đi, chưa biết trôi tới đâu mà nói.

Chủ xe là M. Lê-quang-Châu, xe ấy lại không có bảo-kê mới là thiệt rủi.

VỤ SÁT NHƠN TẠI LỘC-NINH

Hònquản. — Trong một số báo trước tôi có thuật sơ lược vụ sát nhơn nầy, nay có tin rõ ràng hơn nên xin biên ra đây cho chư tôn rõ dầu đuôi việc ấy:

Hôm bữa 4 Septembre, tên Trịnh ngọc-Bích là đầu bếp của M. Boulangeot, ở vườn cao-su Lộc-ninh, gặp tên cu-li Nguyễn-văn-Lai, cũng làm trong sở ấy, vô quán uống rượu bộ đã xỉnh xoàng. Bích bèn kêu Lai mà trách sao dám chọc ghẹo vợ của anh và một cách tà-lơi khả ố, rồi đó cái lẫy với nhau một hồi, Bích nổi giận hăng hung, co đó đa ngay dạ dưới của Lai nghe một cái ọc. Lai ôm bụng la trời rồi nhào lăng xuống đất. Tên Bích kinh tâm, mới bồng tên Lai đem vào để nằm trên bộ ván, và chạy đi tìm M. Boulangeot ma tỏ bày việc rủi ro ấy.

M. Boulangeot lật đật chạy lại, hỏi thăm tên Lai thì tên ấy không thể trả lời, cách ô phút đồng hồ hồn qui chín suối.

Bích thu thiệt tội mình nên ông Cò liền bắt hắn. Quan thầy mổ tử thi tên Lai mà khám nghiệm thấy bị đa mạnh quá đến đổi bể trái thận nên phải chết liền.

Ôi! Chọc ghẹo đầu có mất mạng, giận dữ tánh đa người thiệt toán, mình đâu khỏi vậy?

Khuyên ai tánh nóng xin chừa

MỘT VIỆC ĐỘC ÁC THẬT CÙ!

Hương-Cảng. — Trong tới, trong tỉnh Ha-tinh có xảy ra một vụ giết người rất kinh không.

Số là một đứa con của một nhà kia, không biết vì cớ gì mà bị bà chủ nhà đánh tới chết. Người ta nói rằng thường thường bà chủ nhà nầy xử một cách rất tàn nhẫn với đứa ở, hình dung [illegible] Kể [illegible] giết người xong, [illegible] tội lỗi của mình, bèn đem tử thi đứa ở treo lên cây ở trong vườn rồi phao lên rằng [illegible] Nhưng việc nếu lộ ra, người đầu nói vụ đã xuất đến bộ Hình trong kinh, tra xét và xử đoán.

THÁI SƯ VĂN-TRỌNG TẠI SANH

Yenbay. — Xưa truyền Phong-Thần ta thì ông Thái-sư Văn-Trọng có ba con mắt [illegible] thì nay cũng có người ba con mắt.

Mới đây tại chợ Yenbay có hai vợ chồng lên khách xứ nay vẫn quanh quẩn nơi đó mà sanh nhai. Người vợ có thai mới được có sáu tháng mà sanh đặng một trai; đứa nầy khi sanh ra thì hình vóc cũng đều đủ cả, chỉ có một đều lạ nhứt là nó có ba con mắt, hai con mắt hai bên thì có 2 vẻ mà lại không thẳng đặng, còn con mắt giữa sống mũi, [illegible] trong đen, trông trắng đủ nét, song không có sống mũi. Sanh ra chẳng được bao lâu thì đã tạ thế. Quan ba thầy thuốc không cho chôn, xin ướp thuốc để lại tại nhà thương dặng khám nghiệm. Đứa nhỏ sinh ra mà mù ngay là sự thường, duy có ba con mắt là một đều rất lạ đó thôi.

BẠC TÌNH KHÔNG ĐỢI TUỔI

Ceylon. — Mà thiệt vậy chớ. Người ta lầm tưởng rằng kẻ trẻ tuổi hay bạc tình, thường cáo đến duyên nợ, chớ người dân hai thứ lửa, tình nghĩa gia đặng, ít chịu rời nợ xa duyên. Tưởng như vậy thì lầm, ai không tin, xem bài dưới đây thì rõ.

Lê-văn-Phi, 52 tuổi, buôn bán cải ở xóm Chanh-Hưng, có đến bót thưa người bạn của cậu ta là thiếm Nguyễn-thị-Thi, 53 tuổi, thình không bỏ nhà ra đi, lấy trọn gói đồ nử-trang giá đáng 100 $ và một số tiền 100 đồng dùng làm lộ phí!

TRONG RANG

QUAN LƯƠNG-Y CUNAUD

Ở đường Chasseloup Laubat số nhà 15

Nhổ răng một cách rất êm ái.
Trồng răng bằng sánh và răng vàng.

H. DELPEYRAT

Khi trước là Hảng E. POURTOU

Số nhà 33 bis, 35, 37, 39

đường Amiral Dupré Saigon

RƯỢU CHÁC, RƯỢU MẠNH

RƯỢU KHAI-VỊ, RƯỢU TIÊU-HÓA

NHÀ HANG NAM-KIN

SIMON GẤM, *Chủ-nhơn*

Đường Lefèbvre, môn bài số 11, 13

— SAIGON —

Kính cáo Đồng-Bang,

Nhà hàng « NAM-KIN » từ khi sáng lập tới nay nhờ ơn đồng-bang chiếu cố vừa giúp cho, nên ngày đêm quí khách tới lui đông đảo, nhiều khi không đủ chỗ hầu tiếp. Càng được đồng-bang thương tưởng chừng nào thì tôi càng kính nể chừng nấy, nên cố ý tìm cách nào làm cho vừa lòng đẹp mắt quí-khách, ngõ hầu đáp ơn tri ngộ ấy, chớ không như thường thể thay khách đông thì vong phế. Bởi vậy nên nay tôi mới mở rộng thêm lưng lầu trên, sửa sang dọn dẹp lại từng dưới phân biệt có nơi để dùng tiểu tiệc, có chỗ để bày đại yến, đặng hầu tiếp quí khách khi chén rượu tiếng biết, lúc bữa ăn tỷ trần cho xứng đáng. Mỗi tuần thứ bảy và Chúa-nhựt có tài tử giai nhân đờn ca để trợ hứng cho quí khách nữa.

Nhơn vật dùng trong bổn quán: người thì tinh tế khuôn-phép vật dùng toàn đồ thượng phẩm tinh khiết.

Quí khách muốn ăn tháng, hoặc một buổi trưa hay buổi tối, hoặc luôn hai buổi thì có đồ cả phân minh, mà rẻ hơn các nơi; bổn quán cũng sẵn lòng lãnh dọn tiệc hoặc tại chốn thành Saïgon-Cholon hoặc trong lục tỉnh.

Có các thứ bánh bào mỗi ngày.

Kính mời đồng bang đến dùng thử một lần trước là giúp tôi nên nghiệp, sau sẻ thấy lòng phương tiện nơi ý của đồng bang chẳng sai

Simon GAM, chủ-nhơn

Nhà hàng NAM-KIN

11-13 *rue Lefèbvre, Saïgon*

HÒA-SANH

HÃNG XE-HƠI ĐƯA BỘ HÀNH BẾN TRE-BẠTRI

Kính cung quí Ông, quí Bà dặng rõ: hảng xe thơ và đưa bộ hành của tôi lập ra đã gần mươi năm. Ngày nay được hưng vượng, to tác, thì cũng nhờ quí Ông, quí Bà có lòng chiếu cố, lại làm khi hảng lòng xe của tôi, khỏi sự hư máy dọc đường, vì mỗi cái xe, vỏ ruột và máy móc đều tốt cả. Dẫu có đều chi uất trắc, thì sẵn có thợ và đồ phụ-tùng đem theo. Vậy xin quí Ông, quí Bà, có lòng giúp tôi như trước, cho mới thương trường, càng ngày càng đồ sộ, thì tôi thâm cảm không cùng.

Chủ-nhơn kính cáo,

HUỲNH-BỒI

Chủ hảng xe-hơi,

« *Hòa-Sanh* » Bentre.

Lời rao

Ông quan tư Malaudain, cựu Quản-lý sở Họa-đồ các đạo binh Đông-minh ở miền Cực đông, cựu Quản-lý sở Chụp-hình ve bản đồ xứ Đông-Pháp, mới mở ra một phòng giấy tại đường Taberd số 31, Saigon, lãnh các công việc khảo xét, ve các bản đồ về việc địa đồ, bản đồ nhưng đất khan, do các chỗ cao thấp dặng dan thủy nhập điền, do rất đúng mực và mau lẹ vì nhờ có máy-bay giúp sức. Giải nghĩa, sửa lại, và chụp-hình bằng máy bay tại chỗ đất ấy. Vẽ bản đồ lớn nhỏ các dạng các bậc thật kỹ và do cách triangulation vân... vân...,

AI MUỐN LÀM GIÀU

Bỏ ra 20 quan mà may ra được

500.000 quan

Mua một cái trái-đơn của CÔNG-TY PANAMA có rút số để hoàn lại (*Obligation Panama à lots*). Lúc mua phải nộp ngay 20 quan, còn thì mỗi tháng nộp 20 quan, nộp trong 17 tháng theo như lệ định trong luật. (Như vậy mỗi ngày để dành mấy xu, có thể trở nên giàu có được).

Hễ nộp tiền lần đầu là được ngay cái số trái-đơn mà riêng mình được quyền sở-hữu, như là mình đã nộp hết tiền rồi vậy, và đến lúc trái-đơn trúng số về lô nào thì mình được lãnh nguyên cả tiền lô ấy. Mỗi trái-đơn trước sau thế nào cũng trúng một lần ít 500.000 trở xuống đến 1.000 quan, không có thì cũng được hoàn lại là 400 quan. Mỗi năm có bốn lần rút số, số lô cho trúng mỗi năm hơn 3 triệu quan.

Như vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LÔ SAU NÀY

130 lô	500.000 quan	260 lô	5.000 quan
130 lô	350.000 —	1.320 lô	2.000 —
260 lô	100.000 —	13.200 lô	1.000 —
260 lô	10.000 —	1.700.900 trái-đơn hoàn lại làm.	400 —

Người có TRÁI-ĐƠN được DỰ CUỘC RÚT SỐ MÃI CHO ĐẾN KHI SỐ TRÁI-ĐƠN RÚT RA THÌ THÔI

Các lô được lãnh nguyên tiền, không phải trừ phí tổn chi cả. Mỗi lần rút số sẽ nhận được một cái bằng kê số trái-đơn trúng số, không phải trả tiền. Các số kể trong bằng ấy đúng với cái trái-đơn để tại nhà ngân hàng, các nhà có trái-đơn có thể đến xem được, theo như điều khoản trong bản luật riêng ngày 12 Mars 1900. Bản luật ấy là một bản luật bảo chứng, giữ gìn cho các nhà có trái-đơn, không có điều gì phải nghi ngại cả.

Năm nào cũng cứ 15 Février, 15 Mai, 16 Août, 15 Novembre thì rút số.

Các ngài muốn dự các cuộc rút số ấy thì gửi ngay 20 quan đến nhà

(BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France

THUỐC RỜI VA THUỐC VẤN

DIANA

THUỐC VẤN

MONDIA

Ấy là thứ thuốc thật tốt hút đủ ngon, mùi lạt thơm chẳng khô cổ. Nếu chư tôn dùng thì sẽ bằng lòng.

Có một minh hãng Etabilssements DUMAREST *d'Indochine Saigon và Pnom-Penh làm Đại-lý*

Một thứ trái Quả từ nãy rất có ích cho châu thân của con người ta, nên người đời phải cho chắc rằng thứ rượu Quả-từ nãy rất hay, bởi vì dùng trái quả từ ép bỏ xát, lấy ròng nước của nó mà chế luyện nên thứ rượu nãy, uống nó mùi rất thơm tho ngon ngọt và gồm trị các chứng kể ra sau nãy :

Nhứt dầu chóng mặt
Nhứt mỏi gân xương.
Họng khô, lưỡi khô.

Uống thường nó thì mạnh phần nguơn khí, mạnh tỉ vị, ăn mau tiêu, và máu huyết chạy đều.

Như đờn bà con gái thường dùng nó chẳng những là mạnh mẻ mà thôi, lại dặng sống lâu nữa, thiệt trong hoàn cầu cho nó là một thứ rượu vệ sanh rất hay, như chẳng tin lời xin mua dùng thử thì biết.

Thuốc rượu nãy chẳng phải là vị thuốc.

Hiệu tiệm CỰ-HẢI
60 và 62, rue Marché, Cholon
Có trữ bán

F. MARTY

116, Boulevard Charner -- SAIGON

Soieries — Dentelles — Broderies

Laine blanche et couleur
Toiles — Cretonne et batiste pour lingerie
Velours et Soieries pour robes
Soie d'Alger pour broder
Tissus et rideaux pour ameublement
Services de table en blanc et couleur
Serviettes de toilette
Expéditions dans l'intérieur

XƯƠNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CẨN CỦA

M. **Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA**

SÁNG TẠO NĂM 1900
Xưởng chánh tại LAITHIÊU (THỦ DẦU MỘT) Quai L. Outrey
Đường mé sông chợ đi ra

TIỆM NGÀNH CÓ TRỮ ĐỦ MÓN

1° Tại *Mỹtho* đường mé sông, nơi bến tàu và xe-hơi, 2° Tại *Cầnthơ* đường mé sông, ngay cầu tàu của khách-trú, 3° Tại *Trànvinh* đường cái, ngay Tòa-bố ; 4° Tại *Bạchgiá* đường mé sông, nơi bến tàu.

Xưởng nầy có đóng sẵn đủ thứ tủ, ghế, bàn, vàng, đều dùng toàn cây danh-liệu như : Trắc, Cẩm-lai và tùy ý chế tạo nhiều kiểu khéo léo, thợ làm thật là tinh-xảo, không hề giả-dối. Bấy lâu danh tiếng, được chư quí vị hảo gia khen ngợi về sự kỹ-càng và chắc-chắn rất vừa lòng.

Kính mời quí khách đến xem chơi, hoặc mua hay là đặt theo ý, tôi vẫn lòng tiếp rước và hồi ấm liền.

Mandat và dây thép thì đề : NGUYỄN-HIỆP-HÒA, Laithiêu.

NHÀ SƠN MÀU XANH, TẠI ĐƯỜNG *Bonnard số 90, Saigon*
LÀ TIỆM

DÔNG-NAM-MỸ

Chuyên khắc các thứ con dấu bằng đồng, cò theo đồng giấy tây giấy ta, lò ống, đờn bà, con nít, đủ kiểu, nón FEUTRE bên tây mới lại nhiều kiểu nhiều màu, bán buôn, bán lẻ, và các thứ TRÀ ĐẦU-XUÂN, NINH-THẠI, LIÊN-TÂM, Ô-LONG rất thơm và ngon, Cao Lộc-Giác gia dụng ăn bổ dưỡng tinh thần và thuốc phấn trừ bịnh Hôi-nách rất công hiệu, xin mời quí khách chiếu cố.

Các thứ hàng của bổn-hiệu mua tại gốc nên bán sỉ tính giá thiệt rẻ hơn các nơi.

NHÀ MAY XAY LÚA KIM-THỜI

NAM-THUAN-AN

ở
M. NG.-CHIÊU-THÔNG
Ở góc đường Bonnard
và đường Pallikao
Dây thép nói số 729
Dây thép thường : Thông Cholon - Binhtây
Máy xay chạy bằng mô-tơ điện-khí rất tinh hảo.

ANCIENNE MAISON PHÚ TOÀN

ĐỒNG GIẤY TÂY VÀ ANNAM

LÊ-VĂN-BỀN

CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN

— SAIGON —

97-99 Rue Amiral Courbet (Hàng Cơm-nếp)

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Nhãn hiệu có cầu chứng tại Tòa.

Ở tại đường Viénot số 40 ngan chợ Saigon mới.

Marque déposée

HUỲNH-VĂN-NHUNG, kê-nghiệp.

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiểm thời, làm đủ mau mà lại khéo, lại có làm 3 ấn triện có chứng bằng đồng xi ni-kên (Nickelé) quí khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền gởi đồng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHUNG cẩn-bạch.

Vĩnh-Sanh

49-51 Boulevard de la Somme, Saigon

Có tại bổn hiệu VĨNH-SANH ở đường cái Boulevard de la Somme số 49 và 51 ngan chợ-cũ Saigon :

1° Thợ họa hình và chụp hình rất tinh-thần, khéo léo, đời đời chẳng hề phai lợt và đủ kiểu.

2° Nhỏ làm ra to (agrandissement) tợ như người sống chẳng sai.

3° Trồng răng theo thể-thức người Langsa, giá đã rẻ mà lại chắc chắn. Bịch răng bằng vàng : vàng tây hay là vàng Annam rất thanh lịch.

4° Các thứ thuốc, giấy và đồ phụ tùng trong cuộc họa hình. Có bán sỉ và bán lẻ các thứ thuốc bên Thượng-Hải và bên Trung-Huê gởi lại (Thuốc của mấy thầy có danh tiếng xưa nay).

Cũng có bán các món hàng-hóa bên Đại-Pháp đem qua luôn luôn.

Kính mời chư quí-vị đến tiệm tôi mua đồi lẫu hầu giúp cho tôi nên cuộc thương trường. Tiệm tôi mua bán thiệt tình chẳng hề xảo trá ; cách tiếp rước quí-vị một cách khiêm-nhường. Xin quí-vị đoái lòng, ngàn năm tôi ghi nhớ.

VĨNH-SANH, Cẩn cáo.

P. S. Tiệm tôi cũng có cất kiến xe-hơi,

Tên thợ Sơn-lương-Hầu có danh tiếng tại xứ Trung-Hoa, ở bên Trung-huê-quốc chụp hình khéo lắm và mau lắm, tên thợ nầy học tại Huê-kỳ-quốc, có đem đồ qua nửa là ngựa, cỗ được và cọp, xe hơi, tàu hơi, sơn thủy rất tốt lắm, và các thứ bông sen [illegible] cũng có đồ tiền ngồi bàn [illegible].

MAISON DE TAILLEUR

Spécialité de tous costumes pour Hommes et Enfants
Déjà réputé par sa coupe et travail rapide

GIA-CAT

A U CHIC TAILOR TONKINOIS
84, Boulevard Bonnard. — SAIGON

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ : Tiệm tôi mới mướn ở Bắc vào một người Maître coupeur thiện nghệ cắt rất khéo đủ kiểu quần áo tây và tôi lựa rõng những thợ may thiệt giỏi ở các nhà hàng tây lớn, công việc làm thiệt mau, thiệt khéo và chắc chẳng cho vừa lòng quí khách.

Vậy cúi xin quí khách có dịp đến Saigon xin ghé lại tiệm tôi xem công cuộc tiệm tôi làm và cần dùng món chi đa thiểu thì tôi rất cảm ơn và hết lòng nghinh tiếp. Còn chư quí khách ở xa muốn gởi kiểu mẫu và may hay đặt hàng chỉ cũng giá cả tôi xin tính giá phải chăng và hết lòng hầu đáp tức thì.

Chủ-nhơn cẩn khải,
HOÀNG-HỒNG-NGỌC.

HÔTEL DE CHOLON

Tân-Long lữ-quán

Kính cùng quí khách rõ : tôi dọn một tiệm ngủ hiệu Hôtel de Cholon, Annam kêu *Tân-Long lữ-quán*, ở đường Marins số 312 ; 4 từng phòng rộng mát và sạch sẽ lắm, từng dưới nhà hàng bán rượu tây và đồ hộp đủ thứ ; từng thứ nhì và thứ ba phòng ngủ ; từng thứ tư để chiếu mát đặng cho quí khách hứng gió cho thong thả.

Xin quí khách thừa dịp đi ghé đến tiệm tôi một lần thì rõ. Xin chiếu cố rất cám ơn.

Nay kính
Chủ-nhơn : Khu [illegible]

Ai muốn có lợi 20 %

Ai muốn khi cất nhà hay là phố, xin do nơi nơi *Tinh-xuân-Long*, là một của hàng của người Annam mới lập tại *Bà-Chiểu*, làng *Tânbình-An*, ở con đường vòng *Bà-Chiểu* qua Tânsơnnhứt, tục kêu là đường hàng xanh, hiệu *Gia Tinh*.

Tại nơi *Tinh-xuân-Long* nầy có bán đủ các thứ cây, đá, sao, gỗ, ván, hoặc cửa sổ, hoặc chấn cửa, và đá tảng, đá miếng xây nền, giá thật rẻ hơn các nơi, vì là cây nhà ta trồng, chở chẳng phải mua đi bán lại như bán hàng khác.

Người ở xa mua cây, vàng và đá, thì nhà *Tinh-xuân-Long* cũng có thể đem đến tại chỗ mình mua ; và cho đặng giao thiệp cùng nhau trong cuộc thương trường, thì chủ nhà *Tinh-xuân-Long*, có ý muốn lập tiệm mạnh trong lục-châu, vậy xin ai muốn trở đá, cây và vàng cửa sổ rồi mà bán lại, thì xin đến, hay là viết thơ mà thương nghị.

Chủ nhơn :
NGUYỄN-VĂN-THỌ,
Marchand de bois Tây ninh.

TIỆM ĐÓNG XE

Sửa xe và bán đồ phụ tùng

đường Lare môn bài 99 và 101

(Đất-hộ) Saigon

Trần-văn-Hiệp, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ : Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiến, xe kéo và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn ; có bán đèn xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá tỉ bên tây chở lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiến đèn tây, đồ bắt [illegible] chiếc và xe song mã bằng da [illegible] rất khéo và chắc, có bán yên cời, chuông đẹp hai tiền, binh để thấp đèn khí đá theo xe. Sơn xe,— và sửa xe.

Cúi xin quí khách có dịp đến Đất-hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đa thiểu mua giúp làm ngởi, thì tôi rất cảm ơn hạ cố. Còn chư quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hầu đáp.

Chủ-nhơn cẩn khải,

TRƯƠNG-THÁI-TRÚ
Chủ nhơn

NAM-CHÂU KHÁCH LẦU

Rue Amiral Courbet Saigon đường số 85

Phòng sạch sẽ lắm, thiệt rộng rãi, rất thanh-tịnh và lại khoan-khoát Giá rẻ.

Quí khách tiện đường ghé nghỉ tại « Nam-châu khách lầu » chắc đều đặng vừa ý. Bọy rất khuôn phép.

Có xe-hơi, tiện cho quí khách khi muốn du-lịch.

Lâm-quang-Rot.
Chủ nhiệm.

Thiệt-nghiệp-xưởng

F. NAM & L. LỤC FRÈRES
Đường Pellerin môn bài số 142-144
SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, tủ-sắt đủ kiểu.

Rèn sắt bóng và các thứ kim khí rất huê lệ.

Sửa súng và đủ các thứ khí giới.

CHUYÊN NGHỆ. — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, dùng máy điện-đổi mài thật bén. — *Soudure Autogène.*

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu vở tầm thường và đúng chữ.

RÈN GIƯỜNG SẮT

VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu để rào mả.

Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường. Đồng khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thâu-lôi (paratonnerre) chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

ĐÈN LÒA KIỂU MỚI

THẮP BẰNG DẦU LỬA

Đèn lòng đèn đồng, [illegible]
Đèn tai treo

TRẦN-QUANG-NGHIỆM
200, đường d'Espagne Saigon

POUR LES :

ARMES DE CHASSE

DES MEILLEURES FABRIQUES FRANÇAISES ET BELGES

MUNITIONS

de Chasse, de Tir et de Guerre

POUDRES DE CHASSE

NOIRES & PYROXYLÉES

TOUS ACCESSOIRES DE CHASSE

EXPLOSIFS FAVIER

Demandez à L. JACQUE & Cie

69, Rue Catinat — SAIGON

A. DENHOLM

N° 36-38, Rue Lefèbre N° 36-38
SAIGON

THIỆN NGHỆ VỀ VIỆC RÁP MÁY XAY LÚA GẠO

Đã ráp hơn 30 cái nhà máy từ 10 tấn cho đến 500 tấn ở tại Đông-pháp.

Cam kết chắc chắn rằng sự lấy gạo xay ra đặng bao nhiêu và sự bền bỉ chạy tốt của máy mác.

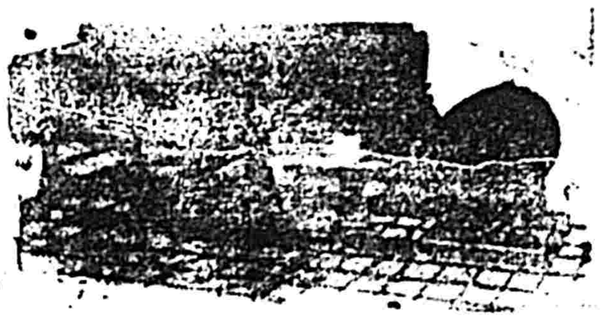

NGUYÊN GIÁN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRÂN EMERIR — VÂN VÂN — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TƠ NỘI SỐ-DE V. V. GIÁ PHẢI CHẲNG

Khăn đen tốt đẹp

Nhiễu Bombay — Nhiễu Tàu và Bàn nhứt hạng giá mỗi khăn..... 3$60
Cô thứ Bombay hạng nhì..... 2 20
Cô thứ Bùng hạng thường mỗi khăn 1 50
Khăn kết từ 8 lớp đến 4 lớp thôi.

Cúp tóc và để tóc có mới vấn khỏi đo nhi song muốn kết dính lại phải đo contour de tête mấy tất phải chỉ rõ và dùng mấy lớp phân biệt kỹ càng tôi sẽ làm y theo, rồi gởi lại tử tế bằng Contre Remboursement thì quí vị phải chịu tiền gởi, nếu gởi mandat trước cho tôi thì sở phí tôi chịu vì gởi Contre Remboursement nhà giấy xa hơn 10 kilomètres tôi rao bấy nhiêu lời xin quí vị chiếu cố tôi rất cảm ơn.

Adresse,
NGUYỄN-VĂN-ĐỨP,
Propriétaire à Suối-đôn Binh-nhâm à Laithiêu.

Xin chiếu cố

Đời thạnh trị thái bình, thì con người sanh sản ra càng đông đảo hơn khi trước bội phần, bởi vậy tôi dòm thấy mỗi khi Saigon có hội chơi lễ, hoặc là cuộc chơi v. v. thì tội nghiệp cho quí-khách ở lục-châu lên Saigon chơi, mà chẳng đủ khách-sạn nghỉ nơi, làm sự vui thành ra buồn. Bởi vậy hàng tôi mới lập ra một Tiệm-ngủ, hiệu NAM-TRUNG KHÁCH-SẠN tại đường Nationale N° 101-103 gần bên gốc Tiệm cầm-đồ Saigon. Phòng ở tứ phía theo mặt đường đều rộng rãi mát mẻ tư bề yên tịnh, lại gần Ac mỗi đường xe lửa Cholon, đường giữa, đường mé-sông, và xe Binhnhựa, xe Mỹtho đi tiện cho quí-khách khi lên xuống.

Cúi xin quí-khách tưởng tình đồng-bang giúp cho chúng tôi bền vững thì ơn ấy ghi tạc bằng ngày.

Quản-Lý :
GIÁP ĐẾ THẮNG.

TRAM NAM KHONG [illegible]

NHÀ HỌA CHƯỚN DỤNG
NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
Số 73, Boulevard de la Somme
(NGANG GARE XE LỬA GIỮA CHỢ CŨ)
SAIGON

Thợ vẽ tiệm nầy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo nghệ, và được 3 cái bằng-cấp Đấu-xảo Hànội ; mới năm rồi dự cuộc Đấu-xảo thành Marseille lại được thưởng bằng cấp và Médaille rất xứng đáng. Hình vẽ thiệt linh-xảo và để trăm năm không phai.

Chư quí vị muốn vẽ xin gởi hình chụp đến hoặc viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ cáo bạch có biên rõ thước tất giá cả và cắt nghĩa phân minh.

Biscuits Quốc-Nữ

Bánh đã thơm, lại ngon, để lâu được, có beurre, sữa bò, vanilline và chocolat, và không khi nào phá bụng.

Có bán lẻ nhiều thứ, như quí ông quí bà mua nhiều về bán lẻ, hoặc đem đi xa cho bà con, thì tôi có sắm sẵn hộp lớn, hoặc thùng lớn, để cho quí ông quí bà dùng, rất tiện rất hợp phép vệ sanh.

Cũng có vô hộp theo kiểu bánh Âu-Mỹ hộp lớn 0$50, hộp nhỏ, trọn 0$20, và có gởi bán tại tiệm bán hàng tây hàng tàu, lãnh nhiều của M. Nguyễn-khắc-Trường, ở đại-lộ Bonnard số 92.

Cùng có lãnh làm bánh tiệc, nước trà gia tân quan vân vân.

Envoi contre-remboursement
Nguyễn-thị-Thân, 13, rue Larcynière.

THI-THƠ'

Tiệm thợ Bạc

NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier, ancienne Maison de NGUYỄN-VĂN-GIÁO
N° 43 rue Schrader Saigon.

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ : Nguyên tiệm nầy trước của Nguyễn-văn-Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm là em kế nghiệp cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu kiểm thời, nhứng là : trâm, chuyền, kiền, chuỗi, bông tai, nút áo, vàng đôi, kiền cẳng, neo bộng, neo dệt, dồng chiếc v... v... Đủ thứ theo kiểm thời cũng như ngày trước vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn dùng món chi xin dời gót đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, thì tôi cũng hết lòng theo ý quí ông quí bà dùng món chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông quí bà dùng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier 43, rue Schrader SAIGON

CHANG-VE-ON dit TRƯƠNG-LAM

THỢ BÁN KIẾN CHUYÊN-MÔN
204, đường Marins, — CHOLON

Có sắm đủ đồ khí cụ theo kiểm thời. Có đủ thứ kiến thượng hảo và gọng thượng hảo.

CÓ CÁC PHẦN THƯỞNG

1° Giấy tốt để ngày 23 août 1920 của quan Docteur Dejean cựu Quản-lý Nhà-thương Đồng-đất Saigon cho.

2° Bằng cấp để ngày 30 août 1921, của ông Quesnel cựu Thống-đốc Nam-kỳ ban cho.

3° Bằng cấp để ngày 26 octobre 1921, của ông Bergier Maurice, cựu Đồng-lý Phòng-thương-mãi Saigon.

4° Giấy tốt để ngày 13 Février 1922 của quan Docteur Cassaux, Quản-lý trường Y-viện Hanoi.

5° Mề-đai vàng và bằng-cấp mề-đai, Cao-mên Long-đội-tinh để ngày 15 Avril 1923, của Đức vua Cao-mên ban cho.

Xin ghé mắt ! ! !

TÁI-PHÁT KHÁCH-LẦU
Của M. TRAN-XAO dit KHÁ

Kính cùng quí ông quí bà, quí thầy quí cô cùng lục-châu quân-tử đặng rõ.

Bấy lâu nay tôi choán nghe sự chê khen thể cách của khách-lầu, nên nay tôi chẳng nệ hao tốn ráng sức lập một cái phòng ngủ hiệu « Tái-Phát Khách-Lầu » ở tại đường Tổng-đốc-Phương môn bài số 44 và 45 Cholon. Phòng vì rất thanh khiết lại sáng sủa, và mát mẻ lắm, tiền phòng tôi tính rất nhẹ hơn các nơi, cùng trẻ sai vặt (bồy) đều dễ khiến, quí-khách nghỉ nơi phòng đều đặng vừa ý.

Quí chức thừa dịp đến Cholon xin ghé tại « Tái-Phát Khách-Lầu » tạm nghỉ thì sao sao quí chức cũng đặng vui lòng, đã ở gần gare xe-lửa Cholon-Mỹtho cũng là bến xe-hơi đi các nơi tiện bề cho quí chức.

Tôi cũng có lãnh may đầy phục theo kiểu Langsa và Annam đủ kiểu, lại có bán hàng tây, và hàng bắc tốt nhứt hạng và bán đồ nữ-trang theo kiểu kiểm thời rất khéo, cùng là xe máy và đồ phụ tùng, lại cũng có tiệm bán cơm tây (Restaurant) và bán cà-phê.

Vậy xin mời quí ông quí bà, quí thầy quí cô, thừa lúc rảnh việc xin dời gót ngọc đến tiệm tôi, thì tôi hết lòng hoan nghinh thậm trọng.

Nay kính bạch
Chủ nhơn : TRAN-XAO dit KHÁ

DÂNH DÂY THÉP
Để như vầy :
NHỊ-THIÊN-DƯỜNG
Cholon

DÂY THÉP NÓI
Số 638

NHỊ-THIÊN-DƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

CÓ BÀN CÁC THỨ THUỐC CAO ĐƠN HOÀN TÁN ... HIỆU NHƯ SAU NÀY

VỆ-SANH DƯỢC TỬU
(THUỐC RƯỢU NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG)

Thuốc rượu của tiệm Nhị-Thiên-Đường là một thứ thuốc rượu rất quí, do nơi tiệm chánh ở tại Quảng-Đông gởi lại ; thiên niên trường thọ đoạt tạo hóa chi công, xưa nay chẳng có thuốc rượu nào mà bổ dưỡng nhơn thân điều hòa huyết mạch, cường tráng tinh-thần, cho bằng thứ thuốc rượu nầy. Hễ uống nó thường thì mặt mày hồng nhuận ; gái trai già trẻ, bốn mùa đều dùng được, thật nó là bá bổ Thánh-dược ; công hiệu như thần.

Nếu uống thuốc rượu nầy thường thì dặng tiêu trừ bá bịnh tinh-thần khương kiện, định dương toàn thân ; khai tỉ kiến-vị, máu mo đều-đặng, nước da mịn-màng ; những người mà tiên-thiên bất túc, hậu thiên bất điều, thì nên uống nó cho thường mà bổ dưỡng.

Đờn bà mà vàng da ốm gầy thì nên dùng nó, hoặc muốn an thai bảo-sảng, thì uống thứ thuốc rượu nầy khỏi lo hậu hoạn.

Ấy là một thứ thuốc Vệ-Sanh rất nên bổ dưỡng.

SÂM NHUNG BỒI NGUƠN VỆ SANH HƯỜN
THUỐC BỔ NGƯƠN DƯỠNG GIA SÂM NHUNG

Thuốc hườn nầy là một phương thuốc của Tiên-Thánh để lại quân thần tá sứ chế luyện phải phép, lại dùng vị Bảo-Lộc-Nhung và nhơn sâm, thiệt là đại bổ nguơn thần. Bất câu là đờn ông đờn bà mà uống được thì khí huyết vận hành, tay chơn mạnh mẻ ; thiệt là một phương tư bổ rất hay đó. Bổn Đường mà tìm được phương thuốc rất hay nầy thiệt là một vật báu, rồi lại chọn lựa các thứ dược liệu hạng nhứt, tuân theo phép một nửa thì luyện ra cho thành cao, còn một nửa thì nghiền tán ra cho thiệt nhỏ hòa với sâm nhung và mật ong làm ra hườn.

Xin chư tôn hãy mua mà dùng thử, thì mới biết rằng bổn Đường khéo chọn Sâm nhung và các thứ dược liệu hạng nhứt mà chế luyện rất tinh-hảo. Xin kể những chứng dùng được và cách dùng kể ra sau nầy : Đờn ông mà tiên-thiên hậu-thiên chẳng đủ, tinh thần hao kém, hoặc lo lắng nhiều việc mà tỳ vị hư yếu hoặc thần chí bất định, hoặc bị trường phong hạ huyết, thì phải nấu trái táo đen lấy nước mà uống với thuốc.

Phàm kẻ học trò siêng năng học tập, tư lao quá độ, tinh-thần hao kém, tứ chi mỏi mệt, cứ mỗi buổi sớm mai uống 1 hườn, chiều uống 1 hườn, hễ uống lâu chừng nào thì tinh thần mạnh mẻ, học thục ắt thông minh ; còn những người buôn bán lo lắng đêm ngày, hễ uống 1 hườn thì tinh thần tráng kiện, uống được nhiều rồi, dầu thức cả đêm cũng không biết mỏi. — Những người hút quá độ, thận hư khí suy, đêm ngăn bất khò-khè, thì phải dùng nước trà nóng mà uống thuốc.

Bất luận nam phụ lão ấu, khí huyết đều hư, hoặc già rồi mà thận suy khí yếu, gân cốt bải hoải, ăn uống chẳng ngon ; hoặc bị hàng đàm ngăn chặn hoặc trúng khí hư hàng mà phải sanh ho, thì phải dùng nước muối măng mà uống với thuốc. Đờn ông bị bạch trược, đờn bà bị bạch đái, hoặc đờn ông con trai nằm chiêm bao di-tình, phải dùng nước trà mà uống với hoàn thuốc, đờn ông thận-tinh đều lạnh, đờn bà mà tử-cung cũng lạnh thì rất khó mà kiếm con, mỗi buổi sớm mai và chiều đều phải uống một hườn, uống với nước trà.

Đờn bà mới đẻ phải uống một hườn cho bổ nguơn-khí.

Đờn bà mà bị tiểu sản (nằm bốp dái) thì khí huyết rất suy, hoặc đờn-bà mới đẻ mà khí huyết kém hao, phải uống thuốc nầy với rượu, hoặc với nước gừng luôn.

Phàm uống thuốc nầy thì phải coi chứng bịnh chưng nặng nhẹ thế nào ; hễ nhẹ thì uống một hai hườn, còn nặng thì phải uống cho được lâu, thì tự nhiên âm dương điều hòa, tứ chi cường kiện, da thịt mịn màng, thân thể ắt trở nên mạnh mẻ.

Hễ uống thuốc hườn nầy thì phải cữ đồ chiên nướng cùng là đồ hàng lạnh sống sít dầu chẳng nên ăn.

Chư-tôn huệ cố, xin hãy nhìn cho thiệt chữ hiệu Nhị-Thiên-Đường và ông PHẬT-MẬP, thì mới khỏi lầm.

Hộp kiến mỗi hộp 1 hoàn lớn giá là	1 $ 00
Hộp kiến hai hoàn nhỏ. . . .	1 00
Hộp kiến 4 hoàn nhỏ giá . .	1 20
Hộp cây mun 2 hoàn nhỏ. .	0 60
Hộp cây mun 4 hoàn nhỏ. .	1 20

PHỤ-KHOA KIM-PHỤNG-HƯỜN

Phàm đờn-bà khác hơn đờn-ông thì chỉ có 2 đều : 1° đường kinh, 2° sanh-đẻ mà thôi. Nên hễ muốn sanh con thì trước hết phải lo cho đường kinh đều đặng. Nếu đường kinh chẳng đều thì khó mà có thai cho đặng, ấy là phần nhiều, gốc bởi ngoại-cảm, hoặc tại lo, rầu, buồn-bực, ưu-huất trong lòng, làm cho khí huyết hao mòn, sanh nhiều chứng bịnh, đều cũng do nơi đường kinh không đều mà ra.

Tiệm tôi đây, từ ngày đặng phương thuốc mầu-nhiệm của ông Tổ truyền lại đến nay, hằng gìn lòng giúp cho đời, lựa những thuốc tốt, gia công chế ra mà làm hườn để trị cho các chứng bịnh đờn-bà đều dùng đặng hết.

Còn như bình thời mà thường uống thuốc nầy, thì khí huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bịnh mà rồi sanh con đẻ cháu cũng nhiều, chẳng như đờn-bà có thai mà uống thuốc nầy thì lại đặng an thai bảo sản, chưng sanh con ra, lại đặng mạnh mẽ nữa, ấy là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng bịnh đờn-bà hiệu nghiệm như thần đó.

Chủ trị các chứng kể ra sau nầy :

1° Đường-kinh hoặc trồi, hoặc sục, hoặc ít, hoặc nhiều ;

2° Bạch-đái, Bạch-dâm, ra hoài không dứt ;

3° Đường-kinh hoặc vàng dợt, hoặc đen bầm ;

4° Khí huyết đều hư, đường-kinh không có ;

5° Hoặc đường-kinh ra nhiều quá như muốn làm băng ;

6° Đường-kinh đi nghịch, sanh ra thổ huyết, trong bụng thì đau ;

7° Thân thể chẳng yên, xây-xẩm mặt mày, ăn uống không tiêu ;

8° Đau lưng, mỏi cẳng, vàng mét, ốm gầy ;

9° Thai dụng chẳng yên, trong bụng đau hoài ;

10° Đẻ rồi ứ huyết mà đau, hoặc lá nhau không ra.

CÁCH DÙNG : Mỗi ngày phải uống 1 hườn, uống với nước trà. Còn đờn-bà đẻ thì phải dùng nước đái con nít mà uống với thuốc.

CỮ KỊ : Những đồ sống-sít, lạnh-lẽo, cùng là đồ rang nướng nóng-nảy độc-địa chẳng nên dùng.

Mỗi hộp 2 hườn giá là. . . 1 $ 00

BÁNH CAM TÍCH

Tại nhà thuốc NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Ông lương-y VI-TẾ-SANH, chọn các thứ thượng hảo dược-liệu mà bào chế ra như bánh, mùi ngon ngọt, để cho con nít ăn trừ các chứng cam-tích, sát trùng hay lắm.

Thường con nít hay có sanh trùng lãi, nước da vàng, ốm yếu, bụng nổi gân xanh, đau bụng, làm biếng ăn, hoặc tiêu ra bọt ;

Các chứng nói trên đây đều là bởi mang chứng cam-tích mà ra.

Vậy nên làm thứ bánh nầy để cho những con nít và người lớn ăn có ích lắm, có trùng lãi thì nó tiêu ra, như không có trùng lãi, mà thường ăn bánh nầy, mạnh tỳ-vị, da thịt càng tươi, nếu ăn đặng lâu chừng nào, thì càng ngày càng mập.

Chư-vị có mua thì hãy nhìn cho chắc cái nhãn Ông-phật hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, mới phải là thứ thiệt, kẻo lầm thứ giả ăn vào thêm bịnh.

GIÁ LẺ :

Mỗi gói mười bánh. .	0 $ 10
Mỗi hộp 100 bánh. .	0 90

HOTEL D'ANNAM
Nam-Việt Khách-Lầu
N° 77 à 81, Boulevard Charner
10, Quai de Mytho de Vilers
Đường Kinlaô ... Mytho de Vilers SAIGON
HUỲNH-HỮU-KỲ, Chủ tiệm
Kính cáo ... HOTEL D'ANNAM (Nam-Việt Khách-Lâu) ...

FABRIQUE DE CASQUES FANTAISIE
Vente en gros et détail
GRAVURE sur MÉTAUX et MARBRE
TRẦN-DUY-BÌNH
80, Boulevard Bonnard, 80 SAIGON
TIỆM LÀM NÓN ĐỦ CÁC THỨ
Bán sỉ và bán lẻ
Khắc các thứ con dấu bằng đồng, bằng đồng và bằng đá cẩm-thạch

NGUYỄN-VĂN-BẢO
EPICERIE
129, Rue d'Espagne
SAIGON
BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ
Giá rất rẻ hơn các nơi

Tiệm tôi khai trương đã hơn mười năm, buôn bán chắc chắn và chiếu hiếu đãi sỉ rất ý tế, giá bán cũng nới hơn các nơi.

Tại tiệm tôi có bán đủ đồ gia vị, nào bánh hộp, bánh sữa, Sô-cô-la, Sữa đặc, Bơ, Đồi-heo mới, đồ hộp trái cây, Cà-phê, Đường cát trắng, Cà-môi, Savon thơm, Savon Cadum, Savon Marseille, Savon Đầu-Con-Ngựa, dầu Essence de Menthe thứ tốt, Giấy Ceo-su, Nón Casque trắng, giấy, viết, mực, đồ học trò dùng, Rượu chát đỏ, Rượu chát trắng, Rượu Cổ-Nhắc (Cognac) Rượu Champagne, Rượu rum (Rhum) Rượu ngọt, Rượu khai vị, nước suối đủ đồ đồng trang điểm tiệc và nhiều thứ nữa không thể nào kể cho hết.

Tiệm tôi có làm Đại-Lý cho mấy hãng lớn tại Saigon, như Rượu Champagne *Moët et Chandon* nhãn xanh thứ thiệt, Rượu Cognac *Vidoux et Cie* (*Rượu nầy ngon hơn các thứ hiệu khác mà giá rất rẻ*), Rượu CHÁC DỎ «*Rousselet*» và Rượu CHÁC TRẮNG «*Courtelet*» nhãn hiệu «*Con Bò*» là một thứ Rượu Chác hạng nhứt thiệt tốt và rất ngon hơn các thứ nhãn hiệu khác, có danh tiếng bán xứ Bordeaux đã lâu đời.

Đều mua cũng phải tin nhìn hãng hàng, giấy tờ, lựa quyền cho giấy.
Kính cáo.

Huê phương lầu
PHOTOGRAPHIE ETAGRANDISSEMENT
244 Rue des Marins Cholon

Tiệm chụp hình Huê-Phương-Lầu nầy mở ra đã đặng ngoài 1 năm nay, chư quí vị đến chụp hình đã nhiều, thấy đều biết tiếng, chẳng có tiệm nào bì kịp.

Vì chư vị chiếu cố ngày một thêm đông, cho nên tiệm chẳng nệ tốn của hao công mới sắm thêm các thứ y phục Hát Bội rất nhiều thứ, lại có quần áo tây, tàu, đồ kiểu, đồ nữ trang rất nhiều, và mới có nhiều bức tranh cảnh như cảnh vườn hoa, cảnh rừng núi, cảnh phòng khách, cảnh cầu, máy bay, tại bản đại pháp mới gởi lại coi rất tinh thần thiệt, vậy quí vị muốn chụp kiểu nào cảnh nào thấy đến như ý. Tiệm tôi có mướn thợ làm hình rất tinh nghệ chụp trong 2, 3 ngày là được hình, thiệt muốn sao được vậy, xin quí vị hãy đến chụp thử ắt đặng vừa lòng chẳng sai.

Mới mở thêm phòng chụp hình ban đêm, chụp cũng như ban ngày vậy.

Tiệm tôi có bán đủ thứ đồ làm hình tại bên tây gởi lại, và có khuôn hình nhiều kiểu rất xinh đẹp.

GIÀY DÉP BẮC-KỲ
Có tiệm đóng tại Hànội
kiểu khéo, chắc mà tính giá nhẹ

Bán sỉ và lẻ tại tiệm : TRẦN-QUANG-XUÂN (đầu chợ mới), 158 đường d'Espagne Saigon.

Có bán : Mền nỉ, mền bông, khăm, xe máy, đồng hồ, đồ Aluminium, ghế Thonet thiệt, giấy nón và các đồ tạp hóa vân vân, mua thẳng các lò bên Pháp-quốc, giá nhẹ.

TIỆM BẢN HÀNG BẮC
Đường Paul Blanchy số 11 và 13, gần nhà máy nước lạnh. — SAIGON

Kính trình quí ông, quí bà đặng rõ bổn tiệm mới nhận được nhiều món hàng ngoài Bắc gởi vô như sau nầy :

Đồ đồng : Các kiểu lư chơn, lư mão tre, chân đèn, lục bình cẩm bông và chậu trồng kiểng vân vân...

Đồ cẩn và đồ chạm làm bằng cây gỗ và trắc : Sập cẩn và chạm, tủ thờ và tủ để salon, các thứ liễn cẩn giải và vẫn, bình phuông, thợ bình, hoành, và khay, cùng các thứ ghế Salon ngồi chơi trọn bộ (1 bàn, 2 trăng kỷ và 4 ghế, và thứ ghế salon thường (1 bàn và ghế).

Đồ làm theo kiểu kim thời và thanh nhã.

Đồ thêu : Giải giường, nắp bàn, tranh, áo gối và các thứ đồ chưng trong nhà làm rất tinh sảo và bán giá hạ hơn các tiệm khác.

Như quí ông, quí bà ở Lục-Châu có về chơi Saigon xin mời các ngày quí bộ lại coi, như muốn mua hoặc đặt bổn tiệm, đã sẵn có đủ kiểu, và xin hết lòng tiếp rước.

Chủ nhân kính cáo.
PHÙNG-VĂN-XUÂN.

HÃNG PHÁP-VIỆT
Maison TAC-LY
TRẦN-THOẠI, Propriétaire
97, 99 Boulevard Charner 97, 99
SAIGON
Horlogerie — Quincaillerie
Fourniture de toutes les matières grasses
Lampisterie à pétrole, essence, à acétylène et à électricité
Disques et Machines Phonographes
COMMISSION, IMPORTATION ET EXPORTATION

TRAN-LONG
TIỆM ĐÓNG GHẾ MÁY
ROTINIER
Réparation des Raquettes
Rue Turc n° 14
SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi, vẫn có một nghề làm ghế máy theo kiểu Hồng-kong, ghế dài, ghế dựa, ghế ngồi, lớn có nhỏ có, đủ thức, đồ đựng rất khéo rất đẹp, có sẵn vợt máy, để đánh trái lăng : giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi, tôi rất hoan tiếp đãi.

TRẦN-LONG cẩn khải.

SONG-MỸ KỲ-DUYÊN

HỒI THỨ NHỨT

(Tiếp theo)

Song người lại nghĩ rằng : Con mình chẳng có tài năng chi hết, e đến dinh Ngô-hàng-lâm, con mình ăn nói thất lát lỗi lầm, nên dùng dằng muốn kiếm cớ thác từ, không muốn cho con đi.

Tính vậy mà rồi lại nghĩ rằng : Nếu mình chẳng cho con mình đi thì chi cho khỏi Bạch-Huyền nói con mình dở mới không dám cho đi nên bèn trả lời với Ngô-hàng-lâm, cha con người sẽ đến cùng Ngô-hàng-lâm tương hội.

Dương-tuần-phủ đã nhứt định rồi bèn kêu con mà dặn rằng : Con đi với cha đến nhà chú con ngày nay, phải cẩn thận, đừng nói chi buông lung nhiều lời. Còn như nếu có biểu con làm thi từ chi thì con bảy thưa rằng : Hàng phụ-chấp (anh em của cha gọi là hàng phụ-chấp) ngồi trên đó, con chẳng dám khoe khoan thi phú, cứ lời khiêm cung mà nói.

Dương-Phương công-tử dậy, tướng mạo coi cũng khá, song sự an-học tối tăm lắm, nếu luận đến chuyện thi từ thì không hàng ai tác cả.

Dương-tuần-phủ dặn con rồi, cha con sắm sửa cùng nhau qua dinh Ngô-hàng-lâm. Khi qua đến dinh Ngô-hàng-lâm thì người đã sẵn lòng chờ, và có Bạch-Huyền cũng đến đó bao giờ. Ngô-hàng-lâm và Bạch-Huyền ra nghinh tiếp vào dinh, phân ngôi chủ khách cùng nhau trò chuyện. Dương-tuần-phủ nói với Ngô-hàng-lâm rằng : Ta vì việc bua-quan ràng buộc, nên sự vấn lai thủ tạc cũng thiếu sót với nhị khanh, nay sao lại nhị khanh đem lòng mời cha con ta thì rất cảm tình. Đáp rằng : Từ lịnh-lang về đây với quan lớn đến giờ, tôi có nghe học-hành có tiếng song không dịp nào gặp gỡ ? Nay sẵn cuộc vui mời quan lớn mời luôn lịnh-lang trót thể. Dương-tuần-phủ đáp rằng : Phận em cháu dám đâu trông mong hậu tình như vậy. Ngày nay tuy con của ta đặng tin của tôn-huynh mời, song nó sợ mất ngày giờ học-hành nên nó không muốn đi. Nhưng ta la rầy nó, ta nói, có bác đã có lịnh mời, nếu không đi thì vô lễ. Lại ngày nay có lịnh Bạch-tôn-bá (là bác) cũng có tại đó, toàn là người văn-nhơn. Con đến mà đặng nghe chư-tôn đó luận-đàm văn-vật một buổi cũng bằng đọc sách mười năm, cho nên nó mới chịu đi. Bạch-Huyền nghe Dương-tuần-phủ nói vậy bèn đáp rằng : Nếu lịnh-lang có chí như thế thì trong hàng thiếu-niên cũng ít trang đảm sảnh. Dương-tuần-phủ lại nói thêm nữa rằng : Con ta chẳng phải ngày nay như vậy mà thôi, từ lúc nhỏ đến giờ cũng vậy. Nên mẹ nó sợ con ham học mà phải mang bịnh hoạn nên hằng khuyên ràng nó, biểu phải bớt lo sự học-hành mà nó cũng không nghe.

Mới trong tiết thu nầy có người cho mai-nhơn tới nói muốn nghị thân cùng ta mà con ta nó cũng cứ việc từ không muốn có đôi bạn sớm để lo việc học-hành. Ngô-hàng-lâm bèn nói rằng : Nếu công-tử giốc chuyên công sách đèn, không chịu vấy đôi bạn sớm như vậy thì tuy là còn ở trong bực thơ-sanh chớ cũng là trang đại chí. Nếu quan lớn mà đặng có lịnh-lang như vậy thì anh em tôi đây cũng đặng tiếng thơm lây, thật đáng mừng cho công tử. Kế đó Ngô-hàng-lâm kêu kẻ gia-địch dọn rượu thịt dọn ra một tiệc, cùng nhau hỉ hạ. Trong tiệc đây Ngô-hàng-lâm và Bạch-công hằng để ý coi Dương-Phương cách cử chỉ nói năng ra thế nào. Nên hai vị kiếm chuyện hỏi Dương-Phương đặng cho biết có tài học hay chăng ? Song mỗi lời chi của Ngô Bạch hai vị hỏi Dương-Phương thì Dương-tuần phủ đều lấy lời thay thế cho con mình tác cả, nên hai vị tuy hữu tâm coi Dương-Phương học-thức thế nào mà cũng chưa biết đặng. Khi tiệc rượu đã mãn, Ngô-hàng-lâm bèn mời khách ra nhà mát nơi phía vườn bên mát dòng dạo chơi cho thong thả.

Chỗ vườn nầy tuy chẳng rộng lớn cho mấy, chớ sự chưng dọn rất phong nhã ; tranh treo tượng vẽ sơn-thủy bông-hoa rất đẹp ; tân chủ cùng nhau ngồi chơi trò chuyện. Ngô-hàng-lâm cùng Dương-Phương ra dạo vườn. Dương-Phương đứng ngó trên ngạch mái hiên có tấm biển đề ba chữ : *Phất-cảo-hiên*. Dương-Phương thấy ba chữ ấy rõ bèn tưởng mình hiểu nghĩa bèn ngó mà suy nghĩ. Ngô-hàng-lâm thấy Dương-Phương đứng coi rất kỹ thì nói rằng : Tấm-biển ấy là của Ngô-giữ-Bậc là người viết chữ rất có danh tiếng, viết cho ta đó. Dương-Phương diễu cợt hơi mình là người biết học, bèn đáp với Ngô-hàng-lâm rằng : chữ *phất* và chữ *cảo* viết thiệt hay, song chữ *hiên* chưa đặng đúng. Ngô-hàng-lâm nghe Dương-Phương đọc chữ sai thì thầm biết là ít học, song cũng để lòng chẳng cải cọ chi hết.

Đến chừng chư vị ra sân hứng gió hồi lâu trở vào ngồi cùng nhau trò chuyện. Ngô-hàng-lâm bèn biểu kẻ gia-đình lấy rượu dem ra uống nữa. Dương-tuần-phủ sợ Bạch-Huyền uống rượu nhiều rồi ép làm thi nên cha con xin kiếu về.

Khi Dương-tuần-phủ cha con về rồi, Bạch-Huyền còn ở lại, Ngô-hàng-lâm bèn thuật chuyện Dương-Phương đọc ba chữ trên tấm liễn trước hiên, chữ *phất cảo* đọc là chữ : *phất cốc* cho Bạch-Huyền nghe. Bạch-Huyền nói : Tôi nghe những lời ngôn ngữ của Dương-Phương đó cũng biết rằng ít học.

(Sau sẽ tiếp theo).

Imp. du Đông-Pháp Thời-Báo 71, rue Mac-Mahon. Tirage 3.000 ex. Le Gérant : NGUYỄN-KIM-ĐỊNH.